

[వజ్రమోఽధ్యాయః ॥ వ.1-31]

(62)

ప్రమన్మహ ఇతి త్రయోదశర్చస్య సూక్తస్య గౌతమోనోధా ఇంద్రస్త్రిష్టుప్ ।

- ప్ర మన్మహే శవసానాయ శూష-మాఙ్గాషం గిర్వణసే అఙ్గిరస్వత్ ।
- సువృక్తిభిః స్తువత ఋగ్మియాయా-రౌచిమార్కం నరే విశ్రుతాయ ॥ 1
- ప్ర వో మహే మహి నమో భరధ్వ-మాఙ్గాప్యం శవసానాయ సామ ।
- యేనా నః పూర్వే పితరః పదజ్ఞా అర్చన్తో అఙ్గిరసో గా అవిన్దన్ ॥ 2
- ఇన్ద్రస్యాఙ్గిరసాం చేష్టా విదత్సరమా తనయాయ ధాసిమ్ ।
- బృహస్పతిర్భినదద్రిం విదదాః సముస్రియాభిర్వావశన్త నరః ॥ 3
- స సుష్టుభా స స్తుభా సప్త విప్రైః స్వరేణాద్రిం స్వర్వోఽతి నవగైవః ।
- సరణ్యుభిః ఫలిగమిన్ద్ర శక్ర వలం రవేణ దరయో దశగైవః ॥ 4
- గృణానో అఙ్గిరోభిర్దస్తృ వి వ-రుషసా సూర్యేణ గోభిరన్ధః ।
- వి భూమ్యా అప్రథయ ఇన్ద్ర సాను దివో రజ ఉపరమస్తభాయః ॥ 5 [1]
- తదు ప్రయక్షతమమస్య కర్మ దస్మస్య చారుతమమస్తి దంసః ।
- ఉపహ్వరే యదుపరా అపిన్వ-న్మధ్వర్ణసో నద్యౌశ్చతస్రః ॥ 6
- ద్వితా వి వవ్రే సనజా సనీకే అయాస్య స్తవమానేభిర్రైః ।
- భగో న మేనే పరమే వ్యోమ-న్నధారయద్రోదసీ సుదంసాః ॥ 7
- సనాద్ధివం పరి భూమా విరూపే పునర్భువా యువతీ స్వేభిరేవైః ।
- కృష్ణేభిరక్తోషా రుశద్భి-ర్వపుర్భిరా చరతో అన్యాన్యా ॥ 8
- సనేమి సఖ్యం స్వప్రస్యమానః సూనుర్దాధార శవసా సుదంసాః ।
- అమాసు చిద్దధిషే ప్రక్వమన్తః పయః కృష్ణాసు రుశద్రోహిణీషు ॥ 9

- సనాత్సనీ॑ణా అవనీ॑రవైతా వ్రతా॑ రక్షనే॑ అమృతాః॑ సహో॑భిః ।
 పురూ సహస్రా॑ జనయో॑ న పత్నీ॑-ర్థవస్యన్తి॑ స్వసారో॑ అహ్రాయాణమ్ ॥ 10 [2]
- సనాయువో॑ నమనా॑ నవ్యో॑ అద్యై-ర్వసూయవో॑ మతయో॑ దస్మ దద్రుః ।
 పతిం న వత్నీ॑రుశతీ॑రుశన్తం స్పృశన్తి॑ త్వా శవసా॑వన్మనీ॑షాః ॥ 11
- సనాదే॑వ తవ రా॒యో గభ॑స్త్వా న క్షీయన్తే॑ నోప దస్యన్తి॑ దస్మ ।
 ద్యుమా॑ అస్తి క్రతుమా॑ ఇన్ద్ర ధీ॒రః శిక్షా॑ శచీ॑వస్తవ నః శచీ॑భిః ॥ 12
- సనాయు॑తే గోత॑మ ఇన్ద్ర నవ్య-మతక్ష॑ద్భూహ్మ హరి॑యోజనాయ ।
 సునీ॑థాయ నః శవసా॑న నో॒ధాః ప్రాత॑ర్మక్షూ ధియా॑వసుర్భగమ్యాత్ ॥ 13 [3]

(63)

- త్వం మహా॑నితి నవర్ప॑స్య సూక్త॑స్య గౌతమో॑నోధా ఇంద్ర॑స్త్రిష్టుమ్ ।
 త్వం మహా॑ ఇన్ద్ర యో హా శు॒ష్మై-ర్దావా॑ జజ్ఞా॑నః పృథి॑వీ అమే॑ ధాః ।
 యద్ధ॑ తే విశ్వా గి॒రయ॑శ్చిదభి॑వ్ భియా॑ దృహ్య॑సః కిరణా॑ నైజన్ ॥ 1
- ఆ యద్ధ॑రీ ఇన్ద్ర వివ్ర॑తా వేరా తే వజ్రం॑ జర్జితా బ్రాహ్మో॑ర్ధాత్ ।
 యేనా॑విహర్యతక్రతో అమి॑త్రా-న్సుర॑ ఇష్టాసి పురుహూత పూ॑ర్వీః ॥ 2
- త్వం సత్య॑ ఇన్ద్ర ధృష్టు॑రేతా-న్వమృ॑భుక్షా నర్వ॑స్వం షాట్ ।
 త్వం శుష్టం॑ వృజనే॑ పృక్ష ఆణో॑ యూనే॑ కుత్సా॑య ద్యుమతే॑ సహాహన్ ॥ 3
- త్వం హా త్యది॑న్ద్ర చోదీః॑ సఖా॑ వృత్రం॑ యద్వ॑జిన్స్పృషకర్మ॑న్నుభాః ।
 యద్ధ॑ శూర వృష॑మణః పరా॑చై-ర్విదస్యా॑ ర్యోనా॑వకృతో వృథా॑షాట్ ॥ 4
- త్వం హా త్యది॑న్ద్రారిషణ్య-న్త్రహ్మ॑స్య చిన్మ॑ర్తానామజు॑ష్టా ।
 వ్యన్మ॑దా కావ్షా అర్వతే॑ వ-ర్షనే॑వ వజ్రి॑చ్ఛుధిప్యామి॑త్రాన్ ॥ 5 [4]

- త్వాం హా త్యద్విన్దార్ణసాతౌ స్వర్మీహ్యే నర ఆజా హవన్తే ।
 తవ స్వధావ ఇయమా సమర్వ్య ఊతిర్వాజేష్వతసాయ్యా భూత్ ॥ 6
- త్వం హా త్యద్విన్ద సప్తయుధ్య-స్పరో వజ్రిన్సురుకుత్సాయ దర్షః ।
 బర్హిర్న యత్సుదాసే వృథా వ-ర్షంహో రాజన్వరివః పూరవే కః ॥ 7
- త్వం త్యాన్న ఇన్ద దేవ చిత్రా-మిషమాప్తో న పీపయః పరిజ్మన్ ।
 యయా శూర ప్రత్యస్మభ్యం యంసి త్మనమూర్జం న విశ్వధ క్షరధ్యై ॥ 8
- అకారి త ఇన్ద గోతమేభి-ర్భ్రహ్మణోక్తా నమస్తా హరిభ్యామ్ ।
 సుపేశన్తం వాజమా భరా నః ప్రాతర్మక్షా ద్ధియావసుర్జగమ్యాత్ ॥ 9 [5]

(64)

- వృష్టేశర్దాయేతి పంచదశర్చస్య సూక్తస్య గౌతమోనోధా మరుతో జగతీ అంత్యాత్రిష్టుప్ ।
 వృష్టే శర్దాయ సుమఖాయ వేధసే నోధః సువృక్తిం ప్ర భరా మరుద్భ్యః ।
 అపో న ధీరో మనసా సుహస్త్వో గిరః సమజ్ఞో విదధేష్వాభువః ॥ 1
- తే జజ్జిరే దివ ఋష్వాస ఉక్షణో రుద్రస్య మర్యా అసురా అరేపసః ।
 ప్రావకా సః శుచయః సూర్యా ఇవ సత్వానో న ద్రప్సిన్ ఘోరవర్పసః ॥ 2
- యువానో రుద్రా అజరా అభోగ్ధనో వప్తక్షురధ్రిగావః పర్వతా ఇవ ।
 దృహ్యో చిద్విశ్వా భువనాని పార్థివా ప్ర చ్యావయన్తి దివ్యాని ముజ్మనా ॥ 3
- చిత్రైరజ్జిభిర్వపుషే వ్యజ్జతే వక్షఃసు రుక్మా అధి యేతిరే శుభే ।
 అంసేష్వేషాం ని మిమ్మక్షుర్తృష్టయః సాకం జజ్జిరే స్వధయా దివో నరః ॥ 4
- ఈశానకృతో ధునయో రిశాదస్తో వాతాన్విద్యుత్సన్తవిషీభిరక్రత ।
 దుహన్త్యాధర్దివ్యాని ధాతయో భూమిం పిన్వన్తి పయస్తా పరిజ్రయః ॥ 5 [6]

- పిన్వన్వృపో మరుతః సుదానవః పయో ఘృతవద్విదధేష్వాభువః ।
 అత్యం న మిహే వి నయన్తి వాజిన-ముత్యం దుహన్తి స్తనయన్తమక్షితమ్ ॥ 6
- మహిషాసో మాయిసశ్చిత్రభానవో గిరయో న స్వతవసో రఘువృధః ।
 మృగా ఇవ హ్రాస్తిసః ఖాదథా వనా యదారుణీషు తవిష్పీరయుగ్ధమ్ ॥ 7
- సింహో ఇవ నానదత్తి ప్రచేతసః పిశా ఇవ సుపిశో విశ్వవేదసః ।
 క్షపో జిన్వన్తః వృషతీభిర్నృష్టిభిః సమిత్యబాధః శవసాహి మన్యవః ॥ 8
- రోదసీ ఆ వదతా గణియో నృషాచః శూరాః శవసాహిమన్యవః ।
 ఆ వస్తరేష్వమతిర్న దర్శతా విద్యున్న తస్థా మరుతో రథేషు వః ॥ 9
- విశ్వవేదసో రయిభిః సమోకసః సంమిశ్లాస స్తవిషీభిర్విరప్పిసః ।
 అస్తార ఇషుం దధిరే గభస్యో-రనన్తశుష్మా వృషఖాదయో నరః ॥ 10 [7]
- హిరణ్యయేభిః ప్రవిభిః పయోవృధ ఉజ్జిఘ్నన్త ఆప్తథ్యో³ న పర్వతాన్ ।
 మఖా అయాసః స్వస్యతో ధ్రువచ్యుతో దుధ్రకృతో మరుతో భ్రాజదృష్టయః ॥ 11
- ఘృషుం పావకం వనినం విచర్షణిం రుద్రస్య సూనుం హావసా గృణీమసి ।
 రజస్తురం తవనం మారుతం గణ-మృజీషిణం వృషణం సశ్చత శ్రియే ॥ 12
- ప్ర నూ స మర్తః శవసా జనా⁴ అతి తస్థా వ ఊతీ మరుతో యమావత ।
 అర్షద్భిర్వాజం భరతే ధనా నృభి-రాప్యచ్ఛ్యం క్రతు మా క్షేతి పువృతి ॥ 13
- చర్మత్యం మరుతః పృత్ను దుష్టరం ద్యుమన్తం శుష్మం మఘవత్సు ధత్తన ।
 ధనస్పృతముక్ష్యం విశ్వచర్షణిం తోకం పుష్యేషు తనయం శతం హిమాః ॥ 14
- నూ ష్ఠిరం మరుతో వీరవన్త-మృతీషాహం రయిమస్మాసు ధత్త ।
 సహస్రిణం శతినం శూశువాంసం ప్రాతర్నక్షా ధియావసుర్జగమ్యాత్ ॥ 15 [8]

[ద్వాదశోఽనువాకః ॥ సూ. 65-73]

(65)

పశ్వానేతి దశర్చస్య సూక్తస్య శాక్తయః పరాశరోగ్నిర్విపదావిరాట్ ।

ప్రస్వా న తాయుం, గుహో చతన్తం నమో యుజానం, నమో వహన్తమ్ ।	1	
సజోషా ధీరాః, ప్రదైరనుగ్మ-నుప త్వా సీద, న్విశ్వే యజత్రాః ॥	1	2
ఋతస్య దేవా, అను వ్రతా గు-ర్భువ్రతృరిష్టిర్భౌర్న భూమ ।		3
వర్ధస్తీమాపః, ప్రన్వా సుశిశ్వి-మృతస్య యోనా, గర్భే సుజాతమ్ ॥	2	4
పుష్టిర్న రణ్వా, క్షితిర్న పృథ్వీ గిరిర్న భుజ్మ, క్షోదో న శంభు ।		5
అత్యో నాజ్మ, న్నన్గప్రతక్తః సిన్ధుర్న క్షోదః, క ఈం వరాతే ॥	3	6
జామిః సిన్ధూనాం, భ్రాతేవ స్వస్రా-మిభ్యాన్న రాజా, వనాన్యత్తి ।		7
యద్వాతజాతో, వనా వ్యస్థా-దగ్నిర్న దాతి, రోమా పృథ్వివ్యాః ॥	4	8
శ్వసీత్యప్పు, హంసో న సీద-న్మత్వా చేతిషో, విశాముషర్భత్ ।		9
సోమో న వేధా, ఋతప్రజాతః ప్రశుర్న శిశ్వా, విభుర్దూరేభాః ॥	5	10[9]

(66)

రయిర్నేతి దశర్చస్య సూక్తస్య శాక్తయః పరాశరోగ్నిర్విపదావిరాట్ ।

రయిర్న చిత్రా, సూరో న సందృ-గాయుర్న ప్రాణో, నిత్యో న సూనుః ।	1	
తక్వా న భూర్జిర్వనా సిషక్తి పయో న ధేనుః, శుచిర్విభావా ॥	1	2
దాధార క్షేమమోకో న రణ్వో యవో న ప్రకో, జేతా జనానామ్ ।		3
ఋషిర్నస్తుభ్యా, విక్షు ప్రశస్తి వాజీ న ప్రీతో, వయో దధాతి ॥	2	4
దురోకశోచిః, క్రతుర్న నిత్యో జాయేవ యోనావరం విశ్వస్మై ।		5
చిత్రో యదభ్రాట్, ఛేతో న విక్షు రథో న రుక్మీ, త్వేషః సమత్సు ॥	3	6

సేనే[॥]వ స్త[॥]ష్టామం దధా[॥]త్య-స్తు[॥]ర్న ది[॥]ద్యుత్తే[॥]షప్ర[॥]తీకా । 7
 యమో[॥] హ జా[॥]తో, యమో[॥] జని[॥]త్వం జారః క[॥]నీనాం, ప[॥]త్తిర్ణ[॥]నీనామ్ ॥ 4 8
 తం వ[॥]శ్చరా[॥]థా, వయం[॥] వ[॥]సత్యా-స్తం[॥] న గా[॥]వో, న[॥]క్షస్త[॥] ఇ[॥]ద్ధమ్ । 9
 సి[॥]న్ధర్న[॥] క్షో[॥]దః, ప్ర[॥] నీ[॥]బీ[॥]రై[॥]నో-న్న[॥]వ[॥]స్త గా[॥]వః స్వ[॥]ర్ష[॥]శీ[॥]కే ॥ 5 10[10]

(67)

వనేష్యితి దశర్చస్య సూక్తస్య శాక్తయః పరాశరోగ్నిర్ద్విపదావిరాట్ ।

వనే[॥]షు జా[॥]యు[॥]ర్మ[॥]రే[॥]షు మి[॥]త్రో వృ[॥]ణీ[॥]తే శ్రు[॥]ష్టిం, రా[॥]జే[॥]వా[॥]జు[॥]ర్యమ్ । 1
 క్షే[॥]మో న సా[॥]ధుః, క్ర[॥]తు[॥]ర్న భ[॥]ద్రో భు[॥]వ[॥]త్వా[॥]ధీ, ర్హో[॥]తా హ[॥]వ్య[॥]వా[॥]ట్ ॥ 1 2
 హస్తే[॥] దధా[॥]నో, నృ[॥]వ్ణా వి[॥]శ్వా-న్య[॥]మే దే[॥]వా[॥]న్తా, ద్గు[॥]హో ని[॥]షీ[॥]దన్ । 3
 వి[॥]ద[॥]నీ[॥]మ[॥]త్ర, నరో[॥] ధి[॥]యం[॥]ధా హృ[॥]దాయ[॥]త్త[॥]ష్టా, నృ[॥]న్తా[॥] అ[॥]శం[॥]సన్ ॥ 2 4
 అ[॥]జో న క్షాం, ద్రా[॥]ధార పృ[॥]థి[॥]వీం త[॥]స్స[॥]మ్భు ద్యాం, మ[॥]న్త్రే[॥]భిః స[॥]త్త్యైః । 5
 ప్రి[॥]యా ప[॥]దా[॥]ని, ప[॥]శ్వో ని పా[॥]హి వి[॥]శ్వా[॥]యు[॥]ర[॥]గ్నో, గు[॥]హో గు[॥]హం గాః ॥ 3 6
 య ఈం చి[॥]కే[॥]త, గు[॥]హో భ[॥]వ[॥]స్త-మా యః స[॥]సా[॥]ద, ధా[॥]రా[॥]మ్భు[॥]త[॥]స్య । 7
 వి యే చృ[॥]త[॥]స్త్య[॥]తా స[॥]ప[॥]స్త ఆ[॥]ది[॥]ద్వ[॥]సూ[॥]ని, ప్ర[॥] వ[॥]వా[॥]చా[॥]స్మై ॥ 4 8
 వి యో వీ[॥]రు[॥]త్సు, రో[॥]ధ[॥]న్మ[॥]హి[॥]తో[॥]వ-త ప్ర[॥]జా, ఉ[॥]త ప్ర[॥]సూ[॥]ష్వ[॥]స్తః । 9
 చి[॥]త్తి[॥]ర[॥]పాం, ద[॥]మే వి[॥]శ్వా[॥]యుః స[॥]ద్యే[॥]వ ధీ[॥]రాః, స[॥]ం[॥]మాయ[॥] చ[॥]క్రూః ॥ 5 10[11]

(68)

శ్రీణన్నితి దశర్చస్య సూక్తస్య శాక్తయః పరాశరోగ్నిర్ద్విపదావిరాట్ ।

శ్రీ[॥]ణ[॥]న్ను[॥]ప స్థా, ధ్వి[॥]వం భు[॥]ర[॥]ణ్యుః స్థా[॥]తు[॥]శ్చ[॥]ర[॥]థ[॥]మ[॥]క్తా[॥]న్వ[॥]స్వ[॥]రో[॥]ట్ । 1
 ప[॥]రి య[॥]దే[॥]షా[॥]మే[॥]కో వి[॥]శ్వే[॥]షాం భు[॥]వ[॥]ద్దే[॥]వో, దే[॥]వా[॥]నాం మ[॥]హి[॥]త్వా ॥ 2 2
 ఆ[॥]ది[॥]త్తే వి[॥]శ్వే, క్ర[॥]తుం జు[॥]ష[॥]స్త శు[॥]ష్టా[॥]ద్య[॥]ద్దే[॥]వ, జీ[॥]వో జ[॥]ని[॥]ష్టాః । 3

భజన్త॑ విశ్వే॑, దే॒వత్వం॑ నామ॑	ఋ॒తం స॑ప॒న్తో, అ॒మృత॑మే॒వైః ॥	2	4
ఋ॒తస్య॑ ప్రే॒షా, ఋ॒తస్య॑ ధీ॒తి-ర్వి॒శ్వా॒యుర్వి॒శ్వే, అ॒పా॒సి చ॑క్రః ।			5
య॒స్తుభ్యం॑ దా॒శా, ద్యౌ॑ వా॒ తే శి॒క్షా-త్త॑స్మై చి॒క్రిత్యా, న్ర॒యిం ద॑యస్వ ॥ 3			6
హో॒తా నిష॑త్తో, మ॒నోర॑ప॒త్యే స॑ చి॒న్వాసాం, ప॒తీ ర॒యాణామ్ ।			7
ఇ॒చ్ఛన్త॑ రేతో, మి॒థస్త॑నూ॒షు సం॑ జా॒నత॑ పైర్ద॒క్షైర॒మూ॒రాః ॥		4	8
పి॒తుర్న॑ పు॒త్రాః, క్ర॒తుం జ॑ష॒న్త శ్రో॑ష॒న్యే అ॒స్య, శా॒సం తు॑రా॒సః ।			9
వి॒ రాయ॑ బె॒ర్హో, ద్దు॒రః పు॑రు॒క్షుః పి॑పే॒శ నా॒కం, స్తృ॒భిర్ద॒మూ॒నాః ॥		5	10[12]

(69)

శుక్ర ఇతి దశర్చస్య సూక్తస్య శాక్రయః పరాశరోగ్నిర్విపదావిరాట్ ।

శు॒క్రః శు॑శు॒క్వాః, ఉ॒షో న॑ జా॒రః ప్ర॒ప్రా స॑మీ॒చీ, ద్ది॒వో న॑ జ్యో॒తిః ।			1
ప॒రి ప్ర॑జా॒తః, క్ర॒త్వా బ॑భూ॒థ భు॑వో దే॒వానాం, పి॒తా పు॒త్రః సన్ ॥		1	2
వే॒ధా అ॒దృష్టో, అ॒గ్నిర్వి॑జా॒న-న్నూ॒ధర్న॑ గో॒నాం, స్వా॒ద్మా పి॒తూ॒నామ్ ।			3
జ॒నే న॑ శే॒వ, అ॒హూ॒ర్యః స-న్మ॑ధ్యే నిష॑త్తో, ర॒ణ్వో దు॑రో॒ణే ॥		2	4
పు॒త్రో న॑ జా॒తో, ర॒ణ్వో దు॑రో॒ణే వా॒జీ న॑ ప్రి॒తో, వి॒శో వి॑ తా॒రీత్ ।			5
వి॒శో య॑ద॒హ్వే, నృ॒భిః స॑నీ॒ళా అ॒గ్నిర్దే॒వత్యా, వి॒శ్వా॒న్యశ్వాః ॥		3	6
నకి॑ష్ట॒ ఏతా, వ్ర॒తా మి॑న॒న్తి నృ॒భ్యో యదే॑భ్యః, శ్రు॒ష్టిం చ॑కర్ష॒ ।			7
తత్తు॑ తే దం॒సో, యద॑హ॒న్తమా॒నై-ర్పృ॒భిర్వ॒ద్యుక్తో, వి॒వే ర॑పా॒సి ॥		4	8
ఉ॒షో న॑ జా॒రో, వి॒భావో॑స్రః సం॑జ్ఞా॒తరూ॒పశ్చి॑కే॒తద॒స్మై ।			9
తృ॒నా వ॑హ॒న్తో, దు॒రో వ్యృ॑ణ్వా-న్న॒వన్త॑ విశ్వే, స్వ॒ర్షశీ॑కే ॥		5	10[13]

(70)

వనేమేత్యేకాదశర్చస్య సూక్తస్య శాక్రయః పరాశరోగ్నిర్విపదావిరాట్ ।

వనమ॑ పూర్వీ॑ర్యో మనీ॑షా అగ్నిః॑ సుశో॑క్తో, వి॑శ్వాన్యశ్వాః॑ । 1
 ఆ దై॑వ్యాని, వ్ర॑తా చి॑క్తిత్వా-నా మాను॑షస్య, జన॑స్య జన్మ ॥ 1 2
 గర్భో॑ యో అపాం, గర్భో॑ వనా॑నాం గర్భ॑శ్చ స్థాతాం, గర్భ॑శ్చరథామ్ । 3
 అద్రో॑ చిదస్మా, అ॒న్తర్ధరో॑ణే విశాం న విశో॑స్వి, అమృ॑తః స్వాధీః ॥ 2 4
 స హి క్షపా॑వాఽ అగ్ని॑ రయీ॒ణాం దాశద్యో॑ అస్మా, అరం॑ సూక్తైః । 5
 ఏతా॑ చికిత్సో, భూమా॑ ని పాహి దే॒వానాం జన్తు, మర్తాం॑శ్చ విద్వాన్ ॥ 3 6
 వర్ధా॑న్యం పూర్వీః, క్షపో॑ విరూపాః స్థాతు॑శ్చ రథ॑మృత ప్రవీ॑తమ్ । 7
 అరాధి॑ హోతా, స్వర్॑ర్నిషతః కృ॒ణ్వన్విశ్వాన్యపాం॑సి సత్యా ॥ 4 8
 గోషు॑ ప్రశస్తిం, వనే॑షు ధిషే॑ భర॑న్తు విశ్వే, బలిం॑ స్వర్ణః । 9
 వి త్వా॑ నరః, పురు॑త్రా సపర్య-న్తితు॑ర్ను జివే॑ర్వి వేదో భర॑న్తు ॥ 5 10
 సాధు॑ర్న గృ॒ధ్నరస్తే॑వ శూరో॑ యాతే॑వ భీ॒మస్తే॑షః సమత్సు ॥ 6 11[14]

(71)

ఉపప్రజిన్వన్నితి దశర్చస్య సూక్తస్య శాక్తయః పరాశరోగ్నిస్త్రిష్టుప్ ।

ఉప॑ ప్ర జిన్వ॑న్నుశతీ॒రుశన్తం॑ పతిం న ని॒త్యం జన॑యః సనీ॑ణాః ।
 స్వసా॑రః శ్యావీ॑మరు॒షీమజు॑ష్ర-క్షి॒త్రము॑చ్ఛన్తీ॒ముష॑సం న గావః ॥ 1
 వీ॒శు చిద్ధృ॑వృషో పిత॑రో న ఉ॒క్తై-ర॒ద్రిం రు॑జన్మజ్గీ॒రసో॑ రవే॑ణ ।
 చక్రు॑ర్దివో బృహ॑తో గాతు॑మస్మే అపాః॑ స్వర్వివిదుః కే॒తుము॑స్రాః ॥ 2
 దధ॑స్త్పతం ధ॒నయ॑న్వస్య దీ॒తి-మాది॑ద్రర్యో ది॒ధివో॑స్త్వివిభృ॑త్రాః ।
 అత్య॑ప్యన్తీ॒రప॑సో యన్వ॑చ్ఛా దే॒వాజ్జన్తు॑ ప్రయ॑సా వర్ధ॑యన్తీః ॥ 3
 మఢీ॑ద్యదీం విభృ॑తో మాత॑రిశ్వా గృ॒హేగృ॑హే శ్యేతో జే॒వ్యో భూత్ ।
 ఆదీం॑ రాజ్జే॒ న సహీ॑యసే సచా॑ సన్నా ద్రూ॒త్యం భృ॑గ॒వాణో వి॑వాయ ॥ 4

మహే॑ యత్ప్రి॑త్ర క్షం॑ రసం॑ ది॒వే క-ర॑వ త్స॒రత్పృ॑శస్య॒శ్చికి॑త్వాన్ ।
 సృ॒జద॑స్తా॒ ధృ॒ష॒తా ది॒ద్యుమ॑స్మై స్వా॒యాం దే॒వో దు॑హిత॒రి త్విషి॑ం ధాత్ ॥ 5 [15]

స్వ ఆ॑ యస్తు॒భ్యం ద॒మ ఆ వి॒భాతి॑ న॒మో వా దా॑శాదుశతో అను ద్యూన్ ।
 వ॒ర్ధో అగ్నే॑ వ॒యో అస్య॑ ద్విబ॒ర్తా యా॑స॒ద్రాయా॑ స॒రథం॑ యం జునా॑సి ॥ 6
 అగ్నిం॑ వి॒శ్వా అ॒భి పృ॑క్షః స॒చన్తే స॒ముద్రం॑ న స్రవ॑తః స॒ప్త య॑హీః ।
 న జా॒మిభి॑ర్వి చికి॑తే వ॒యో నో వి॒దా దే॒వేషు॑ ప్రమ॒తిం చికి॑త్వాన్ ॥ 7
 ఆ యది॑షే నృప॒తిం తే॒జ ఆన॑త్ ఛుచి॑ రేతో నిషి॒క్తం ద్యౌర॑భీకే ।
 అగ్నిః శ॒ర్ధమ॑న॒వద్యం॑ యు॒వానం స్వా॒ధ్యం జన॑య॒త్సాద॑య॒చ్చ ॥ 8
 మనో॑ న యో ౭ధ్య॑నః స॒ద్య ఏత్యే-కః॑ స॒త్రా సూ॑రో వస్య॑ ఈశే ।
 రా॒జానా॑ మి॒త్రావ॑రు॒ణా సు॒వ్రాణీ॑ గో॒షు ప్రి॑య॒మమృ॑తం రక్ష॒మాణా ॥ 9
 మా నో॑ అగ్నే॒ సఖ్యా॑ పి॒త్ర్యాణి॑ ప్ర మ॒ర్షిష్యా॑ అ॒భి వి॒దుష్క॑విః సన్ ।
 నభో॑ న రూ॒పం జ॑రి॒మా మి॑నాతి పు॒రా తస్యా॑ అ॒భిశస్తే॑రధీ॒హి ॥ 10[16]

(72)

నికావ్యేతి దశర్చస్య సూక్తస్య శాక్తయః పరాశరోగ్నిస్త్రిష్టుప్ ।

ని కా॒వ్యా వే॒ధసః॑ శశ్వ॒తస్క-ర్ష॑స్తే దధా॒నో న॑ర్యా పు॒రాణి॑ ।
 అగ్ని॑ర్భువ॒ద్రయి॑ప॒తీ ర॒యాణాం॑ స॒త్రా చ॑క్రాణో అమృ॒తాన్వి వి॑శ్వా ॥ 1
 అస్మే॑ వత్సం పరి ష॒న్తం న వి॑న్ద-న్నిచ్చ॒న్తో విశ్వే॑ అమృ॒తా అ॒మూరాః॑ ।
 శ్ర॒మయ॑వః పద॒వ్యో ధి॒యంధా-స్త॑స్థుః పదే॑ ప॒రమే॑ చార్వ॒గ్నేః ॥ 2
 త్రి॒సో యద॑గ్నే శ॒రద॑స్తా॒మి-చ్ఛు॑చిం పు॒తేన॑ శుచ॒యః స॒ప్తర్యాన్॑ ।
 నా॒మాని॑ చిద్ధధి॒రే య॒జ్ఞియా॑న్య-సూ॒దయ॑న్త త॒స్వః సు॑జాతాః ॥ 3

- ఆ రోదసీ బృహతీ వేదిదానాః ప్ర రుద్రియా జభిరే యజ్ఞియాసః ।
 విదన్మర్తో నేమధితా చికిత్వా-నగ్నిం ప్రదే పరమే తస్త్వివాంసమ్ ॥ 4
- సంజానానా ఉప సీదన్మభిజ్ఞ పత్నీవన్తో నమన్మన్మమస్యన్ ।
 రిరిక్వాంసస్తస్వః కృణ్వత స్వాః సఖా సఖ్యుర్నిమిషి రక్షమాణాః ॥ 5 [17]
- అః సప్త యద్గుహ్యని త్వే ఇ-త్పదావిదన్నిహితా యజ్ఞియాసః ।
 తేభీ రక్షనే అమృతం సజోషాః ప్రశూజ్చ స్థాత్రాఞ్చరథం చ పాహి ॥ 6
- విద్వాం అగ్నే వ్రయనాని క్షితీనాం వ్యానుషక్ ఛురుథో జీవసే ధాః ।
 అన్తర్విద్వాం అధ్వనో దేవయానా-నతన్ద్రోద్రూతో అభవో హవిర్వాట్ ॥ 7
- స్వాధ్యో దివ ఆ సప్త యహ్వీ రాయో దురో వ్యృతజ్ఞా అజానన్ ।
 విదధవ్యం సరమా దృహ్యమూర్వం యేనా ను కం మాసుషీ భోజతే విట్ ॥ 8
- ఆ యే విశ్వా స్వప్త్యాని తస్థుః కృణ్వానాసో అమృతత్వాయ గ్రాతుమ్ ।
 మహ్నీ మహద్భిః పృథివీ వి తస్థే మాతా పుత్రైరదితిర్ధాయసే వేః ॥ 9
- అధి శ్రియం ని దధుశ్చారుమస్మి-న్ద్రివో యదక్షీ అమృతా అకృణ్వన్ ।
 అధ క్షరన్తి సిన్ధవో న స్తప్తాః ప్ర నీచీరగ్నే అరుషీరజానన్ ॥ 10[18]

(73)

రయిర్వేతి దశర్పస్య సూక్తస్య శాక్తయః పరాశరోగ్నిస్త్రిష్టమ్ ।

- రయిర్న యః పితృవిత్రో వయోధాః సుప్రణీతిశ్చికితుషో న శాసుః ।
 స్యోవశీరతిధిర్న ప్రీణానో హోతేవ సద్మ విధతో వి తారీత్ ॥ 1
- దేవో న యః సవితా సత్యమన్మా క్రత్వా నిపాతి వృజనాని విశ్వా ।
 పురుప్రశస్తో అమతిర్న సత్య ఆత్మేవ శేవో దిధిషాయ్యో భూత్ ॥ 2

దేవో న యః పృథివీం విశ్వధాయా ఉపక్షేతి హితమిత్రో న రాజా ।
 పురఃసదః శర్మసదో న వీరా అనవద్యా పతిజుష్టేవ నారీ ॥ 3

తం త్వా నరో దమ ఆ నిత్యమిద్ధ-మగ్నే సచన్త క్షితిషు ధ్రువాసు ।
 అధి ద్యుష్మం ని దధురూర్భర్యస్మి-న్భవా విశ్వాయుర్ధరుణో రయీణామ్ ॥ 4

వి పృక్షో అగ్నే మఘవానో అశ్యు-ర్వి సూరయో దదత్తో విశ్వమాయుః ।
 సనేమ వాజం సమిధేష్వర్యో భాగం దేవేషు శ్రవసే దధానాః ॥ 5 [19]

ఋతస్య హి ధేనవో వావశానాః సమదూధ్నిః పీపయన్త ద్యుభక్తాః ।
 పరావతః సుమతిం భిక్షమాణా వి సిన్ధవః సమయా సస్రరద్రమ్ ॥ 6

త్యే అగ్నే సుమతిం భిక్షమాణా ద్వివి శ్రవో దధిరే యజ్ఞియాసః ।
 నక్తా చ చక్రురుషసా విరూపే కృష్ణం చ వర్ణమరుణం చ సం ధుః ॥ 7

యాన్రాయే మర్తాన్సుషూదో అగ్నే తే స్వామ మఘవానో వయం చ ।
 ఛాయేవ విశ్వం భవనం సిసక్యా-పత్రివానోదసీ అన్తరిక్షమ్ ॥ 8

అర్వద్భిరగ్నే అర్వతో నృభిర్భ్రా-న్వైరెర్వీరాస్వసుయామా త్వోతాః ।
 ఈశానాసః పితృవిత్రస్య రాయో వి సూరయః శతహిమా నో అశ్యుః ॥ 9

ఏతా తే అగ్న ఉచథాని వేధో జుష్టాని సన్తు మనసే హృదే చ ।
 శకేమ రాయః సుధురో యమం తే ఽధ్రిశ్రవో దేవభక్తం దధానాః ॥ 10[20]

[త్రయోదశో అనువాకః ॥ సూ. 65-73]

(74)

ఉపప్రయంత ఇతి నవర్చస్య సూక్తస్య రాహుగణోగోతమోగ్నిర్గాయత్రీ ।
 ఉపప్రయన్తో అధ్వరం మన్తం వోచేమాగ్నయే । ఆరే అస్మే చ శృణ్వతే ॥ 1

- యః స్నేహితీషు పూర్వ్యః సంజగ్రానాసు కృష్టిషు । అరక్షద్దాశుషే గయమ్ ॥ 2
- ఉత బ్రువన్తు జన్తవ ఉదగ్నిర్వృత్రహాజని । ధనంజయో రణేరణే ॥ 3
- యస్య ద్రూతో అసి క్షయే వేషి హవ్యాని వీతయే । ద్రస్మత్కృణోవ్యధ్వరమ్ ॥ 4
- తమిత్సుహవ్యమృణ్ణిరః సుదేవం సహసో యహో । జనా ఆహుః సుబర్హిషమ్ ॥ 5 [21]
- ఆ చ వహాసి తాం ఇహ దేవాం ఉప ప్రశస్తయే । హవ్యా సుశ్చన్త్ర వీతయే ॥ 6
- న యోరుపద్భిరశ్వ్యః శృణ్వే రథస్య కచ్చన । యదగ్నే యాసి ద్రూత్యమ్ ॥ 7
- త్వోతో వాజ్యహయోభి హూర్వస్మాదపరః । ప్ర దాశ్వాం అగ్నే అస్థాత్ ॥ 8
- ఉత ద్యుమత్సువీర్యం బ్రహదగ్నే వివాససి । దేవేభ్యో దేవ దాశుషే ॥ 9 [22]

(75)

జుషస్వేతి పంచర్చస్య సూక్తస్య రాహూగణోగోతమోగ్నిర్గాయత్రీ ।

- జుషస్వ సప్రథస్తమం వచో దేవప్పరస్తమమ్ । హవ్యా జుష్వోన ఆసని ॥ 1
- అథా తే అణ్ణిరస్తమా-గ్నే వేధస్తమ ప్రియమ్ । వోచేము బ్రహ్మసానసి ॥ 2
- కస్తే జామిర్ణనానా-మగ్నే కో దాశ్వధ్వరః । కో హ కస్మీన్నసి శ్రీతః ॥ 3
- త్వం జామిర్ణనానా-మగ్నే మిత్రో అసి ప్రియః । సఖా సఖిభ్య ఈడ్యః ॥ 4
- యజా నో మిత్రావరుణా యజా దేవాం ఋతం బ్రహత్ । అగ్నే యక్షి స్వం దమమ్ ॥ 5 [23]

(76)

కాత ఇతి పంచర్చస్య సూక్తస్య రాహూగణోగోతమోగ్నిస్త్రిష్టుప్ ।

- కా త ఉపేత్తిర్మనసో వరాయ భువదగ్నే శన్తమా కా మనీషా ।
- కో వా యజ్ఞైః పరి దక్షం త ఆప్త కేన వా తే మనసా దాశేమ ॥ 1
- ఏహ్యగ్న ఇహ హోతా ని షీదా-దబ్ధః సు పుర ఏతా భవా నః ।
- అవతాం త్వా రోదసీ విశ్వమిన్వే యజా మహే సౌమనసాయ దేవాన్ ॥ 2

ప్ర సు వి॑స్వా॒న॒క్ష॒సో॒ ధ॒క్ష్వ॒గ్నే॑ భ॒వా॒ య॒జ్ఞా॒నా॒మ॒భి॒శ॒స్తి॒వా॒వా ।

అథా వ॑హా సోమ॑పతిం హ॒రి॒భ్యా-మా॒తి॒ధ్య॑మ॒స్మై॒చ॒కృ॒మా సు॒దా॒వ్నే ॥ 3

ప్ర॒జావ॑తా వ॒చ॒సా వ॑హ్ని॒రాసా ౨౨ చ॑ హ॒వే ని చ॑ స॒త్త్వి॒హ దే॒వైః ।

వేషి॑ హో॒త్ర॒ము॒త పో॒త్రం య॒జత్ర॑ బో॒ధి ప్ర॑య॒న్తర్జ॒నిత్ర॒స్సూ॒నామ్ ॥ 4

యథా॑ వి॒ప్ర॒స్య మ॒నుషో॑ హ॒విర్భి-ర్దే॒వా అ॒య॒జః క॒విభిః॑ క॒విః సన్ ॥

ఏ॒వా హో॑తః సత్య॑త॒ర త్వ॒మద్యా-గ్నే॑ మ॒స్త్రియా జు॒హ్వో య॒జస్య ॥ 5 [24]

(77)

కథాదాశేమేతి పంచర్చస్య సూక్తస్య రాహుగణోగోతమోగ్నిస్త్రిష్టమ్ ।

క॒థా దా॑శే॒మాగ్నయే॑ కా॒స్మై దే॒వజు॑ష్టో॒చ్యతే॑ భామి॒నే గిః ।

యో మ॒ర్త్యేష్వ॒మృత॑ ఋ॒తా॒వా హో॑తా య॒జిష్ఠ॑ ఇ॒త్సృ॒ణోతి॑ దే॒వాన్ ॥ 1

యో అ॒ధ్వరే॑షు శ॒న్తమ॑ ఋ॒తా॒వా హో॑తా త॒మూ న॒మోభి॑రా కృ॒ణుధ్వ॑మ్ ।

అ॒గ్నిర్వ॑ద్వే॒ర్మరా॑య దే॒వా-న్న॑ చా బో॒ధాతి॑ మ॒నసా॑ య॒జాతి ॥ 2

సహి॑ క్ర॒తుః సమ॑ర్యః స సా॒ధు-ర్ని॒త్రో న భూ॑ద॒ద్భుత॑స్య ర॒థిః ।

తం మే॒ధేషు॑ ప్ర॒థమం॑ దే॒వయ॑న్తీ-ర్వి॒శ ఉప॑ బ్రువ॒తే ద॒స్మమారీః ॥ 3

స నో॑ నృ॒ణాం నృత॑మో రి॒శాదా॑ అ॒గ్నిర్గి॑రో ౨వ॒సా వేతు॑ ధీ॒తిమ్ ।

తనా॑ చ॒ యే మ॒ఘవా॑నః శ॒విష్టా॑ వా॒జప్ర॑సూతా ఇ॒షయ॑న్త మ॒న్య ॥ 4

ఏ॒వాగ్ని॑రో॒తమే॑భి॒ర్వతా॑వా వి॒ప్రేభి॑ర॒స్తోష్ఠ॑ జాత॒వేదాః ।

స ఏ॒షు ద్మృ॑మ్నం పీ॒వయ॑త్స॒ వాజం॑ స పు॒ష్టిం యా॑తి జో॒షమా॑ చి॒క్రిత్యాన్ ॥ 5 [25]

(78)

అభితేష్వతి పంచర్చస్య సూక్తస్య రాహుగణోగోతమోగ్నిర్గాయత్రీ ।

అ॒భి త్వా॑ గో॒తమా॑ గి॒రా జాత॑వేదో వి॒చర్ష॑ణే । ద్మృ॒మ్నైర్భి॑ ప్ర॒ణోను॑మః ॥ 1

తము త్వా గోతమో గిరా రాయస్కామో దువస్యతి । ద్యుమ్నైర్భి ప్ర ణోనుమః ॥ 2

తము త్వా వాజసాతమ-మక్లిరస్వధ్ధవామహే । ద్యుమ్నైర్భి ప్ర ణోనుమః ॥ 3

తము త్వా వృత్రహన్తమం యో దస్యూఽరవధూనుషే । ద్యుమ్నైర్భి ప్ర ణోనుమః ॥ 4

అవోచామ రహూగణా అగ్నయే మధుమద్వచః । ద్యుమ్నైర్భి ప్ర ణోనుమః ॥ 5 [26]

(79)

హిరణ్యకేశ ఇతి ద్వాదశర్చస్య సూక్తస్య రాహూగణోగోతమోగ్నిర్గాయత్రీ ఆద్యాస్తిసోనుష్టుభః తతస్సిప్ర

ఉష్టిహః (ఆద్యానాం తిసృణాం మధ్యమోగ్నిః పార్థివో వా) ।

హిరణ్యకేశో రజసో విసారే ఽహిర్భునిర్వాత ఇవ ధ్రజీమాన్ ।

శుచిభ్రాజా ఉషసో నవేదా యశస్వతీరప్రస్యవో న సత్యాః ॥ 1

ఆ తే సుప్రణా అమినన్తఽఏవైః కృష్ణో నోనావ వృషభో యదీదమ్ ।

శివాభిర్న స్యుమానాభిరాగా-త్పతన్తి మిహః స్తనయన్త్యభ్రా ॥ 2

యదీమృతస్య పయసా పియావో నయన్తుతస్య ప్రథిభీ రజిష్టైః ।

అర్తమా మిత్రో వరుణః పరిజ్ఞా త్వచం పృచ్ఛన్తుపరస్య యోనౌ ॥ 3

అగ్నే వాజస్య గోమత ఈశానః సహసో యహో । అస్మే ధేహి జాతవేదో మహి శ్రవః ॥ 4

స ఇధానో వసుష్మవి-రగ్నిరేశ్యో గిరా । రేవదస్మభ్యం పుర్వణీక దీదిహి ॥ 5

క్షపో రాజన్తుత త్మనా-గ్నే వస్తోరుతోషసః । స తిగ్మజమ్భ రక్షసో దహ ప్రతి ॥ 6 [27]

అవా నో అగ్న ఊతిభి-ర్గాయత్రస్య ప్రభర్మణి । విశ్వాసు ధీషు వన్ద్య ॥ 7

ఆ నో అగ్నే రయిం భర సత్రాసాహం వరేణ్యమ్ । విశ్వాసు పృత్ను దుష్టరమ్ ॥ 8

ఆ నో అగ్నే సుచేతునా రయిం విశ్వాయుపోషసమ్ । మార్శికం ధేహి జీవసే ॥ 9

ప్ర పూతాస్తిగ్మశోచిషే వాచో గోతమాగ్నయే । భరస్వ సుమ్నయుర్గిరః ॥ 10

యో నో అగ్నే ఽభిదాసత్య-న్తి దూరే పదీష్ట సః । అస్మాకమిద్స్యధే భవ ॥ 11

సహస్రాక్షో విచర్షణి-రగ్ని రక్షాంసి సేధతి । హోతా గృణీత ఉక్త్యః ॥ 12

(80)

ఇత్థాహీతిషోడశర్చస్య సూక్తస్య రాహూగణో గోతమింద్రోంత్యాయా దధధ్యజ్మను రథర్వాచ పంక్తిః ।

ఇత్థా హి సోమ ఇన్యదే బ్రహ్మీ చకార వర్ధనమ్ ।

శవిష్ఠ వజ్రినోజసా పృథివ్యా నిః శశా అహి-మర్చన్నను స్వరాజ్యమ్ ॥ 1

స త్వామదద్వృషా మదః సోమః శ్యేనాభృతః సుతః ।

యేనా వృత్రం నిరద్యోజుః జఘన్థ వజ్రినోజసా-ర్చన్నను స్వరాజ్యమ్ ॥ 2

ప్రేప్యభీహి ధృష్టుహి న తే వజ్రో ని యంసతే ।

ఇన్ద్ర స్తృష్ణం హి తే శవో హనో వృత్రం జయా అపో ఽర్చన్నను స్వరాజ్యమ్ ॥ 3

నిరిన్ద్ర భూమ్యా అధి వృత్రం జఘన్థ నిర్దివః ।

సృజా మరుత్వతీరవ జీవధన్యా ఇమా అపో ఽర్చన్నను స్వరాజ్యమ్ ॥ 4

ఇన్ద్రో వృత్రస్య దోధతః సానుం వజ్రేణ హీళితః ।

అభిక్రమ్యావ జిఘ్నే ఽపః సర్మాయ చోదయ-న్నర్చన్నను స్వరాజ్యమ్ ॥ 5 [29]

అధి సానా ని జిఘ్నే వజ్రేణ శతపర్వణా ।

మన్దాన ఇన్ద్రో అన్ద్రస్యః సఖిభ్యో గాతుమిచ్ఛ-త్యర్చన్నను స్వరాజ్యమ్ ॥ 6

ఇన్ద్ర తుభ్యమిదద్రివో ఽనుత్తం వజ్రినీర్వమ్ ।

యద్ధ త్యం మాయినం మృగం తము త్వం మాయయావధీ-ర్చన్నను స్వరాజ్యమ్ ॥ 7

వి తే వజ్రాసో అస్థిర-న్నవ్రతిం నావ్యా 3 అను ।

మహాత్త ఇన్ద్ర వీర్యం బ్రాహ్మోస్తే బలం హిత-మర్చన్నను స్వరాజ్యమ్ ॥ 8

సహస్రం సాకమర్చత పరి ష్టోభత వింశతిః ।

శతైసమస్వనోనవు-రిన్ద్రాయ బ్రహ్మోద్యత-మర్చన్నను స్వరాజ్యమ్ ॥ 9

ఇన్ద్రో వృత్రస్య తవిషీం నిరహన్నహసా సహః ।

మహాత్తదస్య పౌంస్యం వృత్రం జఘన్వా అస్మజ-దర్చన్నను స్వరాజ్యమ్ ॥ 10[30]

- ఇమే చిత్తవ మన్యవే వేపేతే భియసా మహీ ।
 యదిన్ద్ర వజ్రినోజసా వృత్రం మరుత్వా అవధీ-రర్చన్నను స్వరాజ్యమ్ ॥ 11
- న వేపసా న తన్యతే-న్ద్రం వృత్రో వి బీభయత్ ।
 అభ్యేనం వజ్ర ఆయసః సహస్రభృష్టిరాయతా-ర్చన్నను స్వరాజ్యమ్ ॥ 12
- యద్వృత్రం తవ చాశనిం వజ్రేణ సమయోధయః ।
 అహిమిన్ద్ర జిహాంసతో దివి తే బద్భధే శవో ర్చన్నను స్వరాజ్యమ్ ॥ 13
- అభిష్టనే తే అద్రివో యత్థాజగచ్చ రేజతే ।
 త్వష్టాచిత్తవ మన్యవ ఇన్ద్ర వేవిజ్యతే భియా-ర్చన్నను స్వరాజ్యమ్ ॥ 14
- నహి ను యాదధీమసీ-న్ద్రం కో వీర్యా ప్రరః ।
 తస్మిన్స్మృష్టముత క్రతుం దేవా ఓజాంసి సందధుర-ర్చన్నను స్వరాజ్యమ్ ॥ 15
- యామథర్వా మనుష్పితా దద్యజ్ ధియమత్నత ।
 తస్మిన్స్పహ్మణి పూర్వధే-న్ద్ర ఉక్థా సమగృతా-ర్చన్నను స్వరాజ్యమ్ ॥ 16[31]

॥ ఇతి ప్రథమోఽష్టకే పంచమోఽధ్యాయః ॥

॥ ప్రథమాష్టకే సూక్తసంఖ్యా 121 ఋచః 1370 ॥

॥ పంచమాధ్యాయే వర్గాః 31 సూక్తాని 19 ఋచః 185 ॥

[షష్ఠోఽధ్యాయః ॥ వ.1-32]

(81)

ఇంద్రోమదాయేతి నవర్చస్య సూక్తస్య రాహుగణోగోతమ ఇంద్రః పంక్తిః ।

ఇన్ద్రో మదాయ వావృధే శవసే వృత్రహా నృభిః ।

తమిన్తృహత్వాజిషూ-తేమర్భే హవామహే స వాజేషు ప్ర నోఽవిషత్ ॥ 1

అసి హి వీర సేనోఽ సై భూరి పరాదదిః ।

అసి ద్రభస్య చిద్వృధో యజమానాయ శిక్షసి సున్వతే భూరి తే వసు ॥ 2

యదుదీరత ఆజయో ధృష్ణవే ధీయతే ధనా ।

యుక్వా మదచ్యుతా హరీ కం హన్తః కం వసౌ దధోఽస్మాఽ ఇన్ద్ర వసౌ దధః ॥ 3

క్రత్వా మహాఽ అనుష్వధం భీమ ఆ వావృధే శవః ।

శ్రియ ఋష్య ఉపాకయో-ర్ని శిప్రీ హరివాన్దధే హస్తయోర్వజ్రమాయసమ్ ॥ 4

ఆ పత్రౌ పార్థివం రణో బద్ధధే రోచనా దివి ।

న త్వావాఽ ఇన్ద్ర కశ్చన న జాతో న జనిష్యతే తత్తి విశ్వం వవక్షిధ ॥ 5 [1]

యో అర్యో మర్తభోజనం పరాదదాతి దాశుషే ।

ఇన్ద్రో అస్మభ్యం శిక్షతు వి భజా భూరి తే వసు భక్షీయ తవ రాధనః ॥ 6

మదేమదే హి నో దది-ర్యూథా గవామృజుక్రతుః ।

సం గృభాయ పురూ శతో-భయాహస్త్యా వసు శిశీహి రాయ ఆ భర ॥ 7

మాదయస్వ సుతే సచా శవసే శూర రాధసే ।

విద్యాహి త్వా పురూవసు-ముష కామాన్తస్త్వజ్మహేఽ ఽథా నోఽవితా భవ ॥ 8

ఏతే త ఇన్ద్ర జన్తవో విశ్వం పుష్యన్తి వార్యమ్ ।

అన్దర్హి రభ్యో జనానా-మర్యో వేదో అదాశుషాం తేషాం నో వేద ఆ భర ॥ 9 [2]

(82)

ఉపోష్వితి షకర్పస్య సూక్తస్య రాహుగణోగోతమ ఇన్ద్రః పంక్తిరంత్యా జగతీ ।

ఉపో¹ షు¹ శృణు¹హీ¹ గిరో¹ మఘ¹వ¹న్మా¹త¹థా¹ ఇవ ।

యదా¹ నః¹ నూ¹న్మ¹తా¹వ¹తః¹ కర¹ ఆ¹ద¹ర్థ¹యా¹న¹ ఇ-ద్యో¹జ్ఞా¹న్వి¹న్ద్ర¹ తే¹ హ¹రీ¹ ॥ 1

అక్ష¹న్న¹మీ¹మ¹ద¹న్త¹ హ్య-వ¹ ప్రి¹యా¹ అ¹ధూ¹ష¹త ।

అస్తో¹ష¹త¹ స్వ¹భా¹న¹వో¹ వి¹ప్రా¹ న¹వి¹ష్ఠ¹యా¹ మ¹తీ¹ యో¹జ్ఞా¹న్వి¹న్ద్ర¹ తే¹ హ¹రీ¹ ॥ 2

సు¹స¹ందృ¹శం¹ త్వా¹ వ¹యం¹ మఘ¹వ¹న్వ¹న్ది¹షీ¹మ¹హి¹ ।

ప్ర¹ నూ¹నం¹ పూ¹ర్ణ¹వ¹న్ద¹రః¹ స్తు¹తో¹ యా¹హి¹ వ¹శా¹ అ¹ను¹ యో¹జ్ఞా¹న్వి¹న్ద్ర¹ తే¹ హ¹రీ¹ ॥ 3

స¹ ఘా¹ తం¹ వృ¹ష¹ణం¹ రథ¹-మ¹ధి¹ తి¹ష్ఠా¹తి¹ గో¹వి¹ద¹మ్ ।

యః¹ పా¹త్రం¹ హో¹రి¹యో¹జ¹నం¹ పూ¹ర్ణ¹మి¹న్ద్ర¹ చి¹కే¹త¹తి¹ యో¹జ్ఞా¹న్వి¹న్ద్ర¹ తే¹ హ¹రీ¹ ॥ 4

యు¹క్త¹స్తే¹ అ¹స్తు¹ దక్షి¹ణ¹ ఉ¹త¹ స¹వ్యః¹ శ¹త¹క్ర¹తో¹ ।

తే¹న¹ జా¹యా¹ము¹ప¹ ప్రి¹యాం¹ మ¹న్దా¹నో¹ యా¹హ్య¹న్ద¹స్తో¹ యో¹జ్ఞా¹న్వి¹న్ద్ర¹ తే¹ హ¹రీ¹ ॥ 5

యు¹న¹జ్ఞి¹ తే¹ బ్ర¹హ్మా¹ణా¹ కే¹శినా¹ హ¹రీ¹ ఉ¹ప¹ ప్ర¹ యా¹హి¹ ద¹ధి¹షే¹ గ¹భ¹స్యో¹ః ।

ఉ¹త్వా¹ సు¹తా¹సో¹ ర¹భ¹సా¹ అ¹మ¹న్ది¹షుః¹ పూ¹ష¹ణ్వా¹న్వ¹జ్ఞి¹న్స¹ము¹ ప¹త్వా¹మ¹దః¹ ॥ 6 [3]

(83)

అశ్వావతీతి షదృచస్య సూక్తస్య రాహుగణోగోతమ ఇన్ద్రో జగతీ ।

అ¹శ్వా¹వ¹తి¹ ప్ర¹థ¹మో¹ గో¹షు¹ గ¹చ్ఛ¹తి¹ సు¹ప్రా¹వీ¹రి¹న్ద్ర¹ మ¹ర్త్య¹స్వ¹వో¹తి¹భిః¹ ।

త¹మి¹త్సృ¹ణ¹క్షి¹ వ¹సు¹నా¹ భ¹వీ¹య¹సా¹ సి¹న్దు¹మా¹ప్రో¹ య¹థా¹భి¹తో¹ వి¹చే¹త¹సః¹ ॥ 1

ఆ¹ప్రో¹ న¹ దే¹వీ¹రు¹ప¹ య¹న్తి¹ హో¹త్రి¹య¹-మ¹వః¹ ప¹శ్య¹న్తి¹ వి¹త¹తం¹ య¹థా¹ ర¹జః¹ ।

ప్రా¹చై¹ర్దే¹వా¹సః¹ ప్ర¹ ణ¹య¹న్తి¹ దే¹వ¹యం¹ బ్ర¹హ్మా¹ప్రి¹యం¹ జో¹ష¹య¹నే¹ వ¹రా¹ ఇ¹వ ॥ 2

అ¹ధి¹ ద్వ¹యో¹ర¹ద¹ధా¹ ఉ¹క్ష్వం¹ వ¹చో¹ య¹త¹స్ర¹ు¹చా¹ మి¹థు¹నా¹ యా¹ స¹ప¹ర్య¹తః¹ ।

అ¹సం¹య¹తో¹ వ్ర¹తే¹ తే¹ క్షే¹తి¹ పు¹ష్య¹తి¹ భ¹ద్రా¹ శ¹క్తి¹ర్య¹జ¹మా¹నాయ¹ సు¹న్వ¹తే¹ ॥ 3

ఆదగ్గి॑రాః ప్రథ॑మం దధి॑రే వయ॑ ఇద్ధా॑గ్మయః॑ శమ్రా॑ యే సు॑కృత్యయా॑ ।
 సర్వం॑ ప్రణేః॑ సమవి॑న్దన్త భోజ॑న-మశ్వా॑వన్తం గోమ॑న్తమా ప్రశుం॑ నరః॑ ॥ 4
 యజ్ఞై॑రథర్వా ప్రథ॑మః పథ॑స్తతే తతః॑ సూర్యో॑ వ్రత॑పా వేన ఆజ॑ని ।
 ఆ గా॑ ఆజదు॑శనా॑ క్రావ్యః॑ సచా॑ యమ॑స్య జాత॑మమృతం॑ యజా॑మహే ॥ 5
 బర్హి॑ర్వా యత్స్వప్ర॑త్యాయ వృ॑జ్యతే ౭రో॑ వా శ్లోక॑మాఘోష॑తే ద్వివి ।
 గ్రా॒వా యత్ర॑ వద॑తి క్రారు॑రుక్ష్ణం॑స్తస్యేది॑న్ద్రో అభి॑ప్రీత్యేషు॑ రణ్యతి ॥ 6 [4]

(84)

అసావీ॑తి వింశత్య॑చస్య రాహూ॑గణోగోతమ ఇంద్ర॑ఆద్యాఃషశనుష్టుభః॑ సప్త॑మ్యాద్యాసి॑స్రఃపంక్తయః॑

త్రయో॑దశాద్యా॑స్తిస్రోగా॑యత్ర్యః షో॑శస్యాద్యా॑స్తిస్రస్తి॑ష్టుభః అంత్యే॑ద్వేబృహ॑తీసతో॑బృహత్యౌ ।
 అసా॑చి సో॑మ ఇన్ద్ర తే శవి॑ష్ట ధృష్ట॑వా గహి॑ ।
 ఆ త్వా॑ పృణక్తి॑న్ద్రియం రజః॑ సూర్యో॑ న ర॒శ్మిభిః॑ ॥ 1
 ఇన్ద్ర॑మిద్ధరీ॑ వహతో ౭ప్ర॑తిధృష్ట శవ॑సమ్ ।
 ఋషీ॑ణాం చ స్తుతీ॑రుప యజ్ఞం॑ చ మాను॑షాణామ్ ॥ 2
 ఆ తిష్ఠ॑ వృత్ర॑హన॒థం యుక్తా॑ తే బ్రహ్మ॑ణా హరీ॑ ।
 అర్వా॑చీనం సు తే మనో॑ గ్రా॒వా కృణో॑తు వగ్ను॑నా ॥ 3
 ఇమ॑మిన్ద్ర సుతం॑ పిబ జ్యేష్ఠ॑మమర్త్యం మద॑మ్ ।
 శుక్ర॑స్య త్వాభ్య॑క్షర-న్ధారా॑ ఋతస్య॑ సాద॑నే ॥ 4
 ఇన్ద్రా॑య నూనమ॑ర్పత్రో-కా॑ని చ బ్రవీ॑తన ।
 సుతా॑ అమత్స॑రిన్ద్రవో జ్యేష్ఠం॑ నమస్య॑తా సహాః॑ ॥ 5 [5]
 నకి॑ష్ట్యద్ర॒థీతరో॑ హరీ॑ యది॑న్ద్ర యచ్ఛ॑సే ।
 నకి॑ష్ట్యాసు మజ్జ॑నా నకిః॑ స్వశ్య॑ ఆనశే ॥ 6

య ఏక ఇద్విదయతే వసు మర్తాయ ద్రాశుషే ।

ఈశానో అప్రతిష్కృత ఇన్దో అజ్ఞ ॥ 7

కదా మర్తమరాధసం ప్రదా క్షుమ్పమివ స్ఫురత్ ।

కదా నః శుశ్రవద్ధిర ఇన్దో అజ్ఞ ॥ 8

యశ్చిద్ధి త్వా బహుభ్య ఆ సుతావా ఆవివాసతి ।

ఉగ్రం తత్పత్యతే శవ ఇన్దో అజ్ఞ ॥ 9

స్వాదోరితా విషూవతో మధ్వః పిబన్తి గౌర్యః ।

యా ఇన్ద్రేణ సయావరీ-ర్షుష్టా మదన్తి శోభసే వస్వీరను స్వరాజ్యమ్ ॥ 10 [6]

తా అస్య పృశనాయువః సోమం శ్రీణన్తి పృశ్నయః ।

ప్రియా ఇన్ద్రస్య ధేనవో వజ్రం హిన్వన్తి సాయకం వస్వీరను స్వరాజ్యమ్ ॥ 11

తా అస్య నమస్తా సహః సప్ర్యన్తి ప్రచేతసః ।

వ్రతాన్యస్య సశ్చిరే పురూణి పూర్వచిత్తయే వస్వీరను స్వరాజ్యమ్ ॥ 12

ఇన్దో దధీచో అస్థభి-ర్ష్రుత్రాణ్యప్రతిష్కృతః । జుహూన నవతీర్నవ ॥ 13

ఇచ్చన్నశ్వస్య యచ్ఛిరః పర్వతేష్వపశ్రితమ్ । తద్విదచ్చర్యణావతి ॥ 14

అత్రాహ గోరమన్వత నామ త్వష్టరపీచ్యమ్ । ఇతా చన్ద్రమసో గృహే ॥ 15 [7]

కో అద్య యుజ్ఞే ధురి గా ఋతస్య శిమీవతో భామినో దుర్భుణాయాన్ ।

ఆసన్నీషూన్స్తృత్స్వసో మయోభూ-న్య ఏషాం భృత్యామృణధత్స జీవాత్ ॥ 16

క ఈషతే త్సుజ్యతే కో బిభాయ కో మంసతే సన్తమిన్ద్రం కో అన్తి ।

కస్తోకాయ క ఇభాయోత రాయే ౭ధి బ్రవత్తన్వే ౩ కో జనాయ ॥ 17

కో అగ్నిమీట్టే హవిషా పృతేన స్రుచా యజాతా ఋతుభిర్దువేభిః ।

కస్మై దేవా ఆ వహానాశు హోమ క్షు మంసతే వీతిహోత్రః సుదేవః ॥ 18

త్వమ॑ జ్ఞ ప్ర శం॑సిషో దే॒వః శవి॑ష్ట మర్త్యమ్ ।

న త్వదన్యో॑ మ॒ఘవన్మ॑స్మి మర్తి॒తే-స్త్ర బ్రవీ॑మి తే వ॒చః ॥ 19

మా తే రా॑ధాంసి మా త క్ష॑తయో వస్తో॑ ౭స్మాన్మదా॑ చనా దభన్ ।

వి॒శ్వా చ న ఉ॑పమిమీ॒హి మాను॑ష వ॒సూని చ॑ర్షణి॒భ్య ఆ ॥ 20 [8]

[చతుర్థో ౭నువాకః ॥ సూ. 85-93]

(85)

ప్రయేశుంభంత్వితి ద్వాదశర్చస్య సూక్తస్యరాహుగణో గోతమో మరుతో జగతీ పంచమ్యంత్యేత్రిష్టుభౌ

ప్ర యే శుమ్భ॑నే జన॑యో న సప్త॑యో యామ॑స్రుద్రస్య సూ॒నవః సు॑దం॒ససః ।

రోద॑సీ హి మ॒రుతశ్చ॑క్రీ॒రే వృ॑ధే మ॒దన్తి వీ॒రా వి॑దధే॒షు ఘృ॑ష్వ॒యః ॥ 1

త ఉ॑క్షితాసో మ॒హిమా॑నమాశత ది॒వి రు॒ద్రాస్తో॑ అధి॒ చక్రీ॒రే స॒దః ।

అర్చ॑న్తో అ॒ర్కం జ॒నయ॑న్త ఇ॒న్ద్రియ॑-మ॒ధి శ్రియో॑ దధి॒రే పృ॑శ్నిమాత॒రః ॥ 2

గో॒మాత॑రో య॒చ్ఛుభ॑యన్తే అ॒జ్ఞీభి॑-స్త॒నూషు॑ శు॒భ్రా దధి॑రే వి॒రుక్మ॑తః ।

బా॒ధన్తే॑ వి॒శ్వమ॑భి॒మాతి॑నమ॒ప వ॒ర్మాన్యే॑షామను రీ॒యతే॑ ఘృ॒తమ్ ॥ 3

వి యే భ్రా॑జన్తే సు॒మఖా॑స ఋ॒ష్టిభిః॑ ప్ర॒చ్యావ॑యన్తో అ॒చ్యుతా॑ చి॒దోజ॑సా ।

మ॒నోజు॑వో య॒న్మరు॑తో రథే॒ష్వా వృ॑ష॒వ్రాతా॑సః పృ॒షతీ॑రయు॒గ్ధమ్ ॥ 4

ప్ర యద్రథే॒షు పృ॑షతీ॒రయు॑గ్ధం వాజే॑ అ॒ద్రిం మ॒రుతో ర॑ంహ॒యన్తః ।

ఉ॒తారు॑షస్య వి॒వ్యన్తి॑ ధారా-శ్చ॒ర్మేవో॑దభి॒ర్వ్యన్త॑న్తి భూ॒మ ॥ 5

ఆ వో॑ వహన్తు సప్త॑యో ర॒ఘువ్య॑దో ర॒ఘుప॑త్యాన్తః ప్ర జి॒గాత॑ బ్రాహు॒భిః ।

సీ॒దతా॑ బ॒ర్హిర్తు॑రు వః స॒దస్త్రి॑తం మా॒దయ॑ధ్యం మ॒రుతో మ॑ధ్వో॒ అన్ధ॑సః ॥ 6 [9]

- తే॑ ౭వర్ధన్త॑ స్వత॑వసో॑ మహి॑త్వనా॑ నాకం॑ తస్థు॑ర్నురు॑ చక్రి॑రే సదః॑ ।
 విష్ణు॑ర్యద్ధావద్వృ॑షణం॑ మద్ర॑చ్యుతం॑ వయో॑ న సీ॑దన్మ॒ధి బర్హి॑షి ప్రియే॑ ॥ 7
 శూ॒రా ఇ॒వేద్యు॑యుధయో॑ న జగ్మ॑యః శ్రవ॑స్యవో॑ న పృత॑నాసు యేతి॑రే ।
 భయ॑న్తే॒ విశ్వా॑ భువ॑నా మురుద్భ్యో॑ రాజా॑న ఇవ త్వే॒షసం॑ద్భుశో॑ నరః॑ ॥ 8
 త్వష్టా॑యద్వజ్రం॑ సుకృ॑తం హి॒రణ్యం॑ సహ॑స్రభృ॒ష్టిం స్వప్రా॑ అవర్త॑యత్ ।
 ధ్ర॒త ఇన్ద్రో॑ నర్య॑పాంసి కర్త॑వే ౭హ॑స్వైత్రం॑ నిర॒పామా॑బ్జదర్జ్జవమ్ ॥ 9
 ఊర్షం॑ సునుద్రే॒వతం॑ త ఓజ॑సా దాద్య॑హాణం॑ చిద్భి॑భిదుర్వి పర్వ॑తమ్ ।
 ధమో॑న్తో॒వ్రాణం॑ మురు॑తః సుదా॑నవో॒ మదే॑ సోమ॑స్య ర॒ణ్యాని॑ చక్రి॑రే ॥ 10
 జిహ్వాం॑ సునుద్రే॒వతం॑ తయా॑ దిశా-సి॒చ్చన్ను॑త్సం గో॑తమాయ తృ॒ష్ణజే॑ ।
 ఆ గ॑చ్ఛన్తి॒ మవసా॑ చిత్ర॒భానవః॑ కామం॑ విప్ర॑స్య తర్ప॑యన్త ధా॒మభిః॑ ॥ 11
 యా వః॑ శర్మ॑ శశ॒మానాయ॑ సన్తి॒ త్రిధా॑తూని॒ ద్రాశు॑షే॒ యచ్ఛ॑తాధి॑ ।
 అస్మ॑భ్యం తాని॑ మరుతో॒ వి యన్త॑ రయిం నో॑ ధత్త॒ వృష॑ణః సువీ॑రమ్ ॥ 12 [10]

(86)

- మరుతో॑యస్యేతి॑ దశర్ప॑స్య సూక్త॑స్యరాహూగణో॑ గోత॑మో మరుతో॑ గాయత్రీ॑ ।
 మరుతో॑ యస్య॑ హి క్షయే॑ ప్రాథా॒ దివో॑ విమహ॑సః । స సు॑గోపా॒తమో॑ జనః॑ ॥ 1
 యజ్ఞే॑ర్వా యజ్ఞ॑వాహసో॒ విప్ర॑స్య వా మతీ॑నామ్ । మరు॑తః శృణు॑తా హవమ్ ॥ 2
 ఉత॑ వా యస్య॑ వాజినో॒ ౭ను॑ విప్రమ॑తక్షత॑ । స గ॒న్తా గోమ॑తి వ్రజే॑ ॥ 3
 అస్య॑ వీర॑స్య బర్హి॑షి సుతః॑ సోమో॒ దివి॑ష్టిషు । ఉక్తం॑ మద॑శ్చ శస్య॑తే ॥ 4
 అస్య॑ శ్రో॒షన్వా॑ భువో॒ విశ్వా॑ యశ్చ॑ర్షణీ॒రభి॑ । సూ॒రం చిత్స॑స్రుషీ॒రిషః॑ ॥ 5 [11]
 పూ॒ర్విభి॑ర్ది॒దదా॑శిమ శ॒రద్భి॑ర్మరుతో॒ వయమ్॑ । అవో॑భిశ్చ॑ర్షణీ॒నామ్ ॥ 6
 సుభ॑గః స ప్ర॑యజ్వువో॒ మరుతో॑ అస్తు॒ మర్త్యః॑ । యస్య॑ ప్రయాంసి॒ పర్ష॑థ ॥ 7

శశమానస్య వా నరః స్వేదస్య సత్యశవసః । విదా కామస్య వేనతః ॥ 8

యూయం తత్సత్యశవస ఆవిష్కర్త మహిత్వనా । విధ్యతా విద్యుతా రక్షః ॥ 9

గూహతా గుప్త్యాం తమో వి యాత విశ్వమత్రిణమ్ । జ్యోతిష్కర్తా యదుశ్మసి ॥ 10 [12]

(87)

ప్రత్యక్షస ఇతి షడ్భుచస్య సూక్తస్యరాహుగణో గోతమో మరుతో జగతీ ।

ప్రత్వక్షస్యః ప్రతవసో విరప్సిన్ ౭నానతా అవిధురా బుజ్జీపిణః ।

జుష్టతమాసో నృతమాసో అజ్జీభి-ర్వాన్వనజ్జే కే చిదుస్రా ఇవ స్తుభిః ॥ 1

క్షపహ్వరేషు యదచిద్వం యయిం వయ ఇవ మరుతః కేనచిత్పథా ।

శ్చోతన్తి కోశా ఉప వో రథేష్యా ఘృతముక్షతా మధువర్తమర్చతే ॥ 2

ప్రైషామజ్మేషు విధురేవ రేజతే భూమిర్యామేషు యద్ధ యుజ్జతే శుభే ।

తే క్రీకయో ధునయో భ్రాజదృష్టయః స్వయం మహిత్వం పనయన్త ధూతయః ॥ 3

స హి స్వస్థృష్టృషదశ్వో యువా గణో ౩ ౭యా ఈశాసన్తవిషీభిరావృతః ।

అసి సత్య బుణయావానేద్యో ౭స్యా ధియః ప్రావితాథా వృషాగ్రణః ॥ 4

పితుః ప్రత్వస్య జన్మనా వదామసి సోమస్య జిహ్వో ప్ర జిగాతి చక్షసా ।

యదీమిన్ద్రం శమ్భుకాన్వణ ఆశతా-దిన్నామాని యజ్జియాని దధిరే ॥ 5

శ్రియసే కం భానుభిః సం మిమిక్షిరే తే రశ్మిభిన్త బుక్వభిః సుఖాదయః ।

తే వాశీమన్త ఇమ్నిణో అభీరవో విద్రే ప్రియస్య మారుతస్య ధామ్నః ॥ 6 [13]

(88)

ఆవిద్యున్మద్భిరితి షడ్భుచస్య సూక్తస్యరాహుగణో గోతమో మరుతస్త్రిష్టువ్

అద్యాంత్యే ప్రస్తారపంక్తీ పంచమీవిరాడ్రూపా ।

ఆ విద్యున్మద్భిర్మరుతః స్వర్కై రథేభిర్యాత బుష్టిమద్భిరశ్వపరైః ।

ఆ వర్షిష్టయా న ఇషా వయో న పప్తతా సుమాయాః ॥ 1

- తే॑ ॒ఋణే॑భి॒ర్వర॑మా పి॒శణ్ణేః॑ శు॒భే కం॑ యా॒న్తి ర॑థ॒తూర్చి॑ర॒శ్వేః ।
- రు॒క్మో న చి॑త్రః స్వ॒ధీతీ॑వా-న్న॒వ్యా ర॑థ॒స్య జ॑ఙ్ఘన॒న్త భూ॑మ ॥ 2
- శ్రీ॒యే కం వో॑ అధి॒ తనూ॑షు వాశీ-॒ర్మేధా॑ వనా న కృ॒ణవ॑న్త ఊ॒ర్షాః ।
- యు॒ష్మభ్యం॑ కం మ॒రుతః॑ సు॒జాతా॑-స్తు॒విద్యు॑మ్నా॒సో ధ॑న॒యన్తే॑ అ॒ద్రిమ్ ॥ 3
- అహో॑న్తి గృ॒త్రాః ప॒ర్యా వ ఆగు॑-రి॒మాం ధి॑యం వా॒ర్కార్యాం॑ చ దే॒వీమ్ ।
- బ్రహ్మ॑ కృ॒ణ్వన్తో గో॑త॒మాసో॑ అ॒ర్కై-రూ॒ర్షం సు॑ను॒ద్ర ఉ॑త్ప॒ధిం పి॑బ॒ధ్వై ॥ 4
- ఏ॒తత్త్య॑న్తు యో॒జన॑మచే॒తి స॒స్వర్త్య॑యన్మ॒రుతో గో॑త॒మో వః ।
- ప॒శ్యన్తి॑ర॒ణ్యచ॑క్రా॒నయో॑దం॒ష్ట్రా-న్వి॒ధావ॑తో వ॒రాహూ॑న్ ॥ 5
- ఏషా॑ స్యా వో మ॒రుతో॑సుభ॒ర్త్రే ప్ర॑తి ష్టో॒భతి॑ వా॒ఘతో॑ న వాణీ॑ ।
- అ॒స్తోభ॑యద్వృ॒థాసా॑-మను॒స్వధాం॑ గభ॒స్త్వోః ॥ 6 [14]

(89)

ఆనోభద్రా ఇతి దశర్చస్య సూక్తస్య రాహుగణో గోతమోవిశ్వేదేవాస్త్రిష్టుష్

అధ్యాః ఐచ్చ సప్తమీచ జగత్యః షష్ఠీవిరాట్స్థానా (సూక్తభేదప్రయోగపక్షేతు అధ్యానాం చతస్పణాం విశ్వేదేవాః తత ఏకస్యా ఇన్ద్రాపూషణౌ తతశ్చతస్పణాం విశ్వేదేవాః తత ఏకస్యా అదితిః ఏవం దశ)

- ఆ నో॑ భద్రాః క్ర॒తవో॑ యన్తు వి॒శ్వతో॑ ॒ఋద॑భా॒స్తో అప॑రీ॒తాస॑ ఉ॒ద్భిదః॑ ।
- దే॒వా నో॑ యథా స॒దమి॑ద్వృ॒థే అ॒స-న్న॑ప్రాయువో రక్షి॒తారో॑ ద్రి॒వేదీ॑వే ॥ 1
- దే॒వానాం॑ భద్రా సు॒మతి॑ర్ప॒జూయ॑తాం దే॒వానాం॑ రా॒తిర॒భి నో॑ ని వ॒ర్తతామ్ ।
- దే॒వానాం॑ స॒ఖ్యము॑ప సేది॒మా వ॒యం దే॒వా న ఆ॒యుః ప్ర తి॑రన్తు జీ॒వసే॑ ॥ 2
- తాన్పూ॑ర్వయా నివి॒దా హూ॑మహే వ॒యం భ॑గం మి॒త్రమ॑ది॒త్తిం దక్ష॑మ॒స్రిధమ్ ।
- అ॒ర్యమ॑ణం వ॒రుణం॑ సోమ॒మశ్వి॑నా స॒రస్వ॑తీ నః సు॒భగా॑ మ॒యస్క॑రత్ ॥ 3
- తన్నో॑ వాతో మ॒యోభు॑ వాతు భే॒షజం॑ తన్మాతా పృ॒థివీ॑ తత్ప్రి॒తా ద్యౌః ।
- తద్రా॑వాణః సోమ॒సుతో॑ మ॒యోభు॑వ-స్తద॒శ్వి॑నా శృణు॒తం ధి॑ష్ణ్యా॒ యు॒వమ్ ॥ 4

తమీ॑శా॒నం జగ॑తస్త॒స్థుప్తస్థు॑తిం ధి॒యంజి॑న్వమవసే హూ॒మహే॑ వ॒యమ్ ।
 పూ॒షా నో॑ యథా వేద॑సామసద్వృ॒ధే రక్షి॑తా పా॒యురద॑భ్యః స్వ॒స్తయే॑ ॥ 5 [15]
 స్వ॒స్తి న ఇన్దో॑ వృ॒ద్ధశ్ర॑వాః స్వ॒స్తి నః పూ॒షా విశ్వ॑వేదాః ।
 స్వ॒స్తి నస్త్రో॑ర్యో అరి॒ష్టనే॑మిః స్వ॒స్తి నో బృ॒హస్ప॑తిర్దధాతు ॥ 6
 పృ॒షద॑శ్వా ము॒రుతః పృ॑శ్నిమాతరః శుభ్రం॑ యా॒వానో వి॒దధే॑షు జగ్మ॒యః ।
 అగ్ని॑జిహ్వో మన॒వః సూ॑రచక్ష॒సో విశ్వే॑ నో దే॒వా అవ॑సా గమ॒న్నిహ ॥ 7
 భద్రం॑ కర్ణే॒భిః శృ॒ణుయా॑మ దే॒వా భద్రం॑ పశ్యే॒మాక్ష॑భిర్వజ॒త్రాః ।
 స్థిరై॑రజ్ఞైస్తు॒ష్టువాం॑స్తనూభి-ర్వ్యశే॒మ దే॒వహి॑తం యదా॒యః ॥ 8
 శత॑మిన్ను శ॒రదో॑ అని దే॒వా యత్రా॑ నశ్చ॒క్రా జ॒రసం॑ తనూనామ్ ।
 పు॒త్రాసో॑ యత్ర పిత॒రో భవ॑న్తి మా నో మ॒ధ్యా రి॒రిష॑తాయుర్గ॒న్తోః ॥ 9
 అది॑త్తిర్ద్యౌరది॒తిర॒న్తరి॑క్ష-మది॒తిర్మాతా॑ స పితా స పు॒త్రః ।
 విశ్వే॑ దే॒వా అది॑త్తిః పఞ్చ॒ జనా॑ అది॒తిర్జాత॑మది॒త్తిర్జని॑త్వమ్ ॥ 10 [16]

(90)

ఋజునీతీన ఇతి నవర్చస్య సూక్తస్య రాహుగణో గోతమోవిశ్వేదేవాగాయత్రీ అంత్యానుష్టుప్

(వైశ్వదేవసూక్తేత్యస్మిన్ భేదప్రయోగకరణాశక్యత్వాన్నవానామపి విశ్వేదేవా ఏవ) ।

ఋజు॑నీతీ నో వరు॑ణో మి॒త్రో న॑యతు వి॒ద్యాన్ । అ॒ర్యమా దే॒వైః స॒జోషాః॑ ॥ 1
 తే హి వ॑స్సో॒ వస॑వానా-స్తే అ॒ప్రమూ॑రా మహో॒భిః । వ్ర॒తా రక్ష॑న్తే వి॒శ్వాహా॑ ॥ 2
 తే అ॒స్మభ్యం శ॒ర్మ యం॑స-న్నమృ॒తా మ॑ర్త్యేభ్యః । బాధ॑మానా అప్ర॒ద్విషః॑ ॥ 3
 వి నః ప॑థః సు॒వితా॑య చి॒యన్విన్దో॑ ము॒రుతః । పూ॒షా భగ్నో॑ వన్ద్వా॒సః ॥ 4
 ఉ॒త నో॑ ధి॒యో గో అ॒గ్రాః పూ॑షన్విష్ట॒వేవ॑యావః । కర్తా॑ నః స్వ॒స్తిమ॑తః ॥ 5 [17]

మధు వాతా ఋతాయతే మధు క్షరన్తి సిన్ధవః । మాధ్వీర్వుః సన్వోషధీః ॥ 6

మధు నక్తముతోపసో మధుమత్పార్థివం రజః । మధు ద్యౌరస్తు నః పితా । 7

మధుమాన్నో వనస్పతి-ర్మధుమా అస్తు సూర్యః । మాధ్వీర్గావో భవన్తు నః ॥ 8

శం నో మిత్రః శం వరుణః శం నో భవత్సర్వమా ।

శం న ఇన్ద్రో బృహస్పతిః శం నో విష్ణురురుక్రమః ॥ 9 [18]

(91)

త్వం సోమ ఇతి త్రయోవింశత్యవస్యసూక్తస్య రాహుగణో గోతమః సోమస్త్రిష్టమ్

పంచమ్యాదిద్వాదశ గాయత్ర్యఃసప్తదశ్యుష్టిక్ ।

త్వం సోమ ప్ర చికితో మనీషా త్వం రజిష్టమను నేషి పన్థామ్ ।

తవ ప్రణీతి పితరో న ఇన్దో దేవేషు రత్నమభజన్త ధీరాః ॥ 1

త్వం సోమ క్రతుభిః సుక్రతుర్భూ-స్త్వం దక్షైః సుదక్షో విశ్వవేదాః ।

త్వం వృషా వృషత్వేభిర్మహిత్వా ద్యుమ్నేభిర్మ్యుభవో నృచక్షాః ॥ 2

రాజ్ణో ను తే వరుణస్య వ్రతాని బృహద్ధభీరం తవ సోమ ధామ ।

శుచిష్టమసి ప్రియో న మిత్రో దక్షాయో అర్యమేవాసి సోమ ॥ 3

యా తే ధామాని దివి యా పృథివ్యాం యా పర్వతేషోషధీష్వస్సు ।

తేభిర్నో విశ్వైః సుమనా అహేళ-న్రాజన్తోమ ప్రతి హవ్యా గృభాయ ॥ 4

త్వం సోమాసి సత్పతిస్త్వం రాజోత వృత్రహా । త్వం భద్రో అసిక్రతుః ॥ 5 [19]

త్వం చ సోమ నో వశో జీవాతుం న మరామహే । ప్రియస్తోత్రో వనస్పతిః ॥ 6

త్వం సోమ మహే భగం త్వం యూన ఋతాయతే । దక్షం దధాసి జీవసే ॥ 7

త్వం నః సోమ విశ్వతో రక్షా రాజన్నభూయతః । నరిష్ట్యేత్వావతః సఖా ॥ 8

సోమ యాస్తే మయోభువ ఊతయః నన్తి దాశుషే । తాభిర్నో వితా భవ ॥ 9

ఇమం యజ్ఞమిదం వచో జుజుషాణ క్షపాగహి । సోమ త్వం నో వృధే భవ ॥ 10 [20]

సోమ గ్రీర్భిష్ట్యా వ్రయం వర్ధయామో వచో విదః । సుమృక్షీకో న ఆ విశ ॥ 11

గయస్సానో అమీవహా వసువిత్పుష్టివర్ధనః । సుమిత్రః సోమ నో భవ ॥ 12

సోమ రార్ధస్థి నో హృది గావో న యవసేష్వా । మర్య ఇవ స్వ ఓక్యే ॥ 13

యః సోమ సభ్యే తవ రారణద్దేవ మర్త్యః । తం దక్షః సచతే క్రవిః ॥ 14

క్షరుష్యాణో అభిశస్తేః సోమ ని ప్రాహ్యాంహసః । సఖా సుశేవ ఏధి నః ॥ 15 [21]

ఆ ప్యాయస్వ సమేతు తే విశ్వతః సోమ వృష్ణమ్ । భవా వాజస్య సంగధే ॥ 16

ఆ ప్యాయస్వ మదిస్తమ సోమ విశ్వేభిరంశుభిః । భవా నః సుశ్రవస్తమః సఖా వృధే ॥ 17

సం తే పయాంసి సముయన్తు వాజాః సం వృష్ణ్యాన్యభిమాతిషాహః ।

ఆ ప్యాయమానో అమృతాయ సోమ దివి శ్రవాంసుత్తమాని ధిష్వ ॥ 18

యా తే ధామాని హవిషా యజన్తి తా తే విశ్వా పరిభూరన్తు యజ్ఞమ్ ।

గయస్సానః ప్రతరణః సువీరో ఽవీరహా ప్ర చరా సోమ దుర్యాన్ ॥ 19

సోమో ధేనుం సోమో అర్వన్తమాశుం సోమో వీరం కర్తృణ్యం దదాతి ।

సాదన్యం విదధ్యం సభేయం పితృశ్రవణం యో దదాశదస్తై ॥ 20 [22]

అషాహ్యాం యుత్సు పృతనాసు పప్రి స్వర్షామస్సాం వృజనస్య గోపామ్ ।

భరేషుజాం సుక్తితిం సుశ్రవన్తం జయన్తం త్వామను మదేమ సోమ ॥ 21

త్వమిమా ఓషధీః సోమ విశ్వా-స్తవమపో అజనయన్త్వం గాః ।

త్వమా తతన్తోర్వన్తరిక్షం త్వం జ్యోతిషా వి తమో వవర్ధ ॥ 22

దేవేన నో మనసా దేవ సోమ రాయో భాగం సహసావన్నభి యుధ్య ।

మా త్వా తనదీశిషే వీర్యస్యో-భయేభ్యః ప్ర చికిత్సా గవిష్టా ॥ 23 [23]

(92)

ఏతాఉత్యా ఇత్యష్టాదశర్చస్య సూక్తస్య రాహూగణో గోతమ ఉషాః అంత్యానాం తిస్సృణామశ్వినౌ

అద్యాశ్చతస్రో జగత్యః తతోష్టైత్రిష్టుభః అంత్యాఃషకుష్టిహః ।

ఏ॒తా ఉ॑త్యా ఉ॒షసః కే॑తు॒మక్ర॑త పూ॒ర్వే అ॒ర్ధే ర॒జసో॑ భా॒నుమ॑జ్జాతే ।

ని॒ష్క్రు॑ణ్వానా ఆయు॒ధానీ॑వ ధృ॒ష్ణవః॑ ప్రతి గావో॑రుషీ॒ర్యన్తి మా॑తరః ॥ 1

ఉద॑ప॒ప్తన్న॑రుణా భా॒నవో॑ వృ॒థా స్వా॑యుజో అరు॒షీర్గా అ॑యుక్షత ।

అక్ర॑న్ను॒షాసో॑ వ॒యునా॑ని పూ॒ర్వథా॑ రు॒శన్తం భా॑నుమరుషీ॒రశి॑శ్రయః ॥ 2

అర్చ॑న్తి నారీ॒రప॑సో న వి॒ష్టిభిః॑ సమానే॒న యో॑జనే॒నా ప॑రావతః ।

ఇ॒షం వహ॑న్తిః సు॒కృతే॑ సు॒దాన॑వే విశ్వే॒దహా॑ యజమా॒నాయ॑ సు॒న్వతే॑ ॥ 3

అధి॑ పేశా॒సి వప॑తే నృ॒తూరి॒వా-పో॑ర్ణతే వక్ష॑ ఉ॒సేవ॑ బర్ణహమ్ ।

జ్యోతి॑ర్విశ్వస్యై భువనాయ కృ॒ణ్వతీ॑ గావో॑ న వ్ర॒జం వ్యు॑ర్షా ఆ॒వర్త॑మః ॥ 4

ప్రత్య॑ర్చి రుశదస్యా అదర్చి వి తిష్ఠ॑తే బాధ॑తే కృ॒ష్ణమ॑భ్యమ్ ।

స్వ॒రుం న పేశో॑ విదధే॒ష్వజ్ఞ-జ్ఞో॑త్రం ది॒వో దు॑హితా భా॒నుమ॑శ్రేత్ ॥ 5 [24]

అ॒తారి॑ష్ట తమ॒సస్పా॑ర॒మస్యో॑-షా ఉ॒చ్ఛన్తి॑ వ॒యునా॑ కృ॒ణోతి॑ ।

శ్రి॒యే ఛ॑న్దో న స్మ॒యతే॑ విభా॒తీ సు॒ప్రతీ॑కా సౌమ॒నసా॑యాజీగః ॥ 6

భా॒స్వతీ॑ నే॒త్రీ సూ॒న్యతా॑నాం ది॒వస్వే॑ దు॒హితా॑ గోత॒మేభిః॑ ।

వ్ర॒జావ॑తో నృ॒వతో॑ అశ్వ॒బుధ్ధ్యా॑-నుషో గో అ॒గ్రా ఉ॑ప మా॒సి వా॒జాన్ ॥ 7

ఉ॒ప్తస్త॑మ॒శ్యాం య॑శ॒సం సు॒వీరం॑ దా॒సప్ర॑వర్ణం ర॒యిమ॑శ్వ॒బుధ్య॑మ్ ।

సు॒దంస॑సా శ్రవ॑సా యా వి॒భాసి॑ వా॒జప్ర॑సూతా సుభగే బృ॒హన్త॑మ్ ॥ 8

వి॒శ్వాని॑ దే॒వీ భు॑వనాభి॒చక్ష్యా॑ ప్రతీ॒చీ చక్షు॑రు॒ర్వియా॑ వి భా॒తి ।

వి॒శ్వం జీ॑వం చ॒రసే॑ బోధ॒యన్తి॑ విశ్వస్య॒ వాచ॑మవిదన్మనా॒యోః ॥ 9

- పునః పునరాజాయమానా పురాణీ సమానం వర్ణమభి శుమ్భమానా ।
 శ్వఫ్నివ కృత్సుర్విజ ఆమినానా మర్తస్య దేవీ జరయన్తాయుః ॥ 10 [25]
- వ్యూర్ణ్వతీ దివో అన్తా అబో-ధ్యప్రస్వసారం సనుతర్యయోతి ।
 ప్రమిన్తతీ మనుష్యా యుగాని యోషా జారస్య చక్షసా వి భాతి ॥ 11
- ప్రశూన్న చిత్రా సుభగా ప్రథానా సిన్దుర్న క్షోద ఉర్వియా వ్యజైవత్ ।
 అమినతీ దైవ్యాని వ్రతాని సూర్యస్య చేతి రశ్మిభిర్ద్వైశానా ॥ 12
- ఉషస్తచ్చిత్రమా భరా-సృభ్యం వాజినీవతి । యేన తోకం చ తనయం చ ధామహే ॥ 13
- ఉషో అద్యేహ గోమ-త్యశ్వావతి విభావరి । రేవదస్మే వ్యుచ్చ సూన్యతావతి ॥ 14
- యుక్షా హి వాజినీవ-త్యశ్వా అద్యారుణా ఉషః అథానో విశ్వా సౌభగాన్యా వహ ॥ 15 [26]
- అశ్వినా వర్తి రస్మదా గోమద్దస్రా హిరణ్యవత్ । అర్వాగ్రథం సమనస్తా ని యచ్ఛతమ్ ॥ 16
- యావిత్థా శ్లోకమా దివో జ్యోతిర్జనాయ చక్రభుః । ఆ న ఊర్జం వహతమశ్వినా యువమ్ ॥
 ఏహ దేవా మయోభువా ద్రస్రా హిరణ్యవర్తనీ । ఉషర్బుధో వహన్తు సోమపీతయే ॥ 18 [27]

(93)

అగ్నిషోమావతి దావదశర్చస్య సూక్తస్య రాహుగణో గోతమోగ్నిషోమా త్రిష్టుమ్

ఆద్యాస్తిస్రోసుష్టుభా(అష్టమీ జగతీ వా) నవమ్యాది తిస్రో గాయత్ర్యః ।

- అగ్నిషోమావిమం సు మే శృణుతం వృషణా హవమ్ ।
 ప్రతి సూక్తాని హర్యతం భవతం ద్రాశుషే మయః ॥ 1
- అగ్నిషోమా యో అద్య వా-మిదం వచః సప్రర్యతి ।
 తస్మై ధత్తం సువీర్యం గవాం పోషం స్వశ్వమ్ ॥ 2
- అగ్నిషోమా య ఆహుతిం యో వాం దాశాద్ధవిష్కృతిమ్ ।
 స ప్రజయా సువీర్యం విశ్వమాయుర్వ్యశ్నవత్ ॥ 3

అగ్నిషోమూ చేతి తద్వీర్యం వాం యదముష్టితమవసం ప్రణిం గాః ।
 అపాతిరతం బృసయస్య శేషో యవిన్దతం జ్యోతిరేకం బహుభ్యః ॥ 4
 యువమేతాని ద్వి రోచనా-న్యగ్నిశ్చ సోమ సక్రతూ అధత్తమ్ ।
 యువం సిన్ధూ రభిశస్తేరవద్యా-దగ్నిషోమూవముఞ్చతం గృభీతాన్ ॥ 5
 ఆన్యం దివో మాతరిశ్వా జభారా-మథ్నాదన్యం పరి శ్యేనో అద్రేః ।
 అగ్నిషోమూ బ్రహ్మణా వావృధానో-రుం యజ్ఞాయ చక్రధురు లోకమ్ ॥ 6 [28]

అగ్నిషోమూ హవిషః ప్రస్థితస్య వీతం హర్యతం వృషణా జుషేథామ్ ।
 సుశర్మాణా స్వసా హి భూత-మథా ధత్తం యజమానాయ శం యోః ॥ 7
 యో అగ్నిషోమూ హవిషా సప్తర్యా-ద్దేవద్రీచా మససా యో ఘృతేన ।
 తస్య వ్రతం రక్షతం ప్రాతమంహసో విశేజనాయ మహిశర్మ యచ్ఛతమ్ ॥ 8
 అగ్నిషోమూ సవేదసా సహూతీ వనతం గిరః । సం దేవత్రా బభూవధుః ॥ 9
 అగ్నిషోమూవనేన వాం యో వాం ఘృతేన దాశతి । తస్మై దీదయతం బృహత్ ॥ 10
 అగ్నిషోమూ విమాని నో యువం హవ్యా జుజోషతమ్ । ఆ యాతముప నః సచా ॥ 11
 అగ్నిషోమూ పిప్రుతమర్వతో న ఆ ప్యాయనాముస్రియా హవ్యసూదః ।
 అస్మై బలాని ముఘవత్సుధత్తం కృణుతం నో అధ్వరం శ్రుష్టిమస్తమ్ ॥ 12 [29]

[పఞ్చదశో నువాకః ॥ సూ. 94-105]

(94)

ఇమంస్తోమమితి షోడశర్షస్య సూక్తస్య కుతోగ్నిః పూర్వోదేవా ఇత్యన్యో దేవాఅగ్నిశ్చతస్రో మిత్ర
 ఇత్యంత్యార్ధర్షస్యమిత్రవరుణాదితి సింధుపృథివీద్వావోజగతీ అంత్యే త్రిష్టుభౌ
 (యద్దైవత్యం వా సూక్తమితిపక్షేగ్నిరేవ దేవతా) ।

- ఇమం సోమమర్హతే జాతవేదసే రథమివ సం మహేమా మనీషయా ।
 భద్రా హి నః ప్రమతిరస్య సంస-ధ్యగ్నే సఖ్యే మా రిషామా వయం తవ ॥ 1
- యస్తై త్వమాయజసే స సాధ-త్యనర్వా క్షేతి దధతే సువీర్యమ్ ।
 స తూతావ నైనమశ్నేత్యంహతి-రగ్నే సఖ్యే మా రిషామా వయం తవ ॥ 2
- శకేమ త్వా సమిధం సాధయా ధియ-స్వే దేవా హవిరదన్త్యాహుతమ్ ।
 త్వమాదిత్యాః ఆ వహ తాన్వ్యుశ్మ-స్యగ్నే సఖ్యే మా రిషామా వయం తవ ॥ 3
- భరామేధ్యం కృణవామా హవీంషి తే చితయన్తః పర్వణాపర్వణా వయమ్ ।
 జీవాతవే ప్రతరం సాధయా ధియో ఽగ్నే సఖ్యే మా రిషామా వయం తవ ॥ 4
- విశాం గోపా అస్య చరన్తి జన్తవో ద్విపచ్చ యదుత చతుష్పదక్తుభిః ।
 చితః ప్రకేత ఉషసో మహాః అ-స్యగ్నే సఖ్యే మా రిషామా వయం తవ ॥ 5 [30]
- త్వమధ్వర్యురుత హోతాసి పూర్వ్యః ప్రశాస్తా పోతా జనుషా పురోహితః ।
 విశ్వా విద్వాః ఆర్విజ్యా ధీర పుష్ప్-స్యగ్నే సఖ్యే మా రిషామా వయం తవ ॥ 6
- యో విశ్వతః సుప్రతీకః సదృజసి దూరే చిత్సన్తళి దివాతి రోచసే ।
 రాత్ర్యాశ్చిదన్తో అతి దేవ పశ్య-స్యగ్నే సఖ్యే మా రిషామా వయం తవ ॥ 7
- పూర్వో దేవా భవతు సున్వతో రథో ఽస్మాకం శంసో అభ్యస్తు ద్రూఢ్యః ।
 తదా జానీతోత పుష్పతా వచో ఽగ్నే సఖ్యే మా రిషామా వయం తవ ॥ 8
- వధైర్దుః శంసాః అప ద్రూఢ్యో జహి దూరే వా యే అన్తి వా కే చిద్రత్రిణః ।
 అథా యజ్ఞాయ గృణతే సుగం కృ-ధ్యగ్నే సఖ్యే మా రిషామా వయం తవ ॥ 9
- యదయుక్థా అరుషా రోహితా రథే వాతజూతా వృష్టభస్యేవ తే రవః ।
 ఆదిన్వసి వనిసో ధూమకేతునా ఽగ్నే సఖ్యే మా రిషామా వయం తవ ॥ 10 [31]

- అధ॑ స్వ॒నాదు॑త బి॒భ్యుః ప॒త॒త్రిణో॑ ద్ర॒ప్నా య॑త్తే॒ యవ॑సాదో॒ వ్యస్థి॑రన్ ।
 సు॒గం త॑త్తే॒ తావ॑కేభ్యో రథే॒భ్యో ॒ఽగ్నే॑ స॒ఖ్యే మా రి॑షామా వ॒యం తవ॑ ॥ 11
- అ॒యం మి॒త్రస్య॑ వ॒రుణ॑స్య ధా॒యసే॑ ॒ఽవయా॑తాం మ॒రుతాం హే॑శో అ॒ద్భుతః॑ ।
 మృ॒ళా సు నో॑ భూ॒త్వేషాం॑ మ॒నః పు॒న-ర॑గ్నే॒ సఖ్యే॑ మా రి॑షామా వ॒యం తవ॑ ॥ 12
- దే॒వో దే॒వానా॑మసి మి॒త్రో అద్భు॑తో వ॒సుర్వసూ॑నామసి చారు॒రధ్వ॑రే ।
 శ॒ర్మన్త్యా॑మ తవ॑ స॒ప్రథ॑స్తమే ॒ఽగ్నే॑ స॒ఖ్యే మా రి॑షామా వ॒యం తవ॑ ॥ 13
- త॑త్తే॒ భద్రం॑ య॒తస్మి॑ద్ధః స్వే ద॒మే సో॒మాహ॑తో జ॒రసే॑ మృ॒క్షయ॑త్తమః ।
 ద॒ధాసి॑ రత్నం ద్ర॒విణం॑ చ ద్రాశు॒షే ॒ఽగ్నే॑ స॒ఖ్యే మా రి॑షామా వ॒యం తవ॑ ॥ 14
- య॒స్మై త్వం సు॑ద్ర॒విణో దదా॑శో ॒ఽనాగా॑స్త్వమదితే॒ సర్వ॑తాతా ।
 యం భ॒ద్రేణ॑ శవ॒సా చోద॑యాసి ప్ర॒జావ॑తా రాధ॒సా తే న్యా॑మ ॥ 15
- స త్వ॑మగ్నే॒ సౌభ॑గత్వస్య॒ విద్వా-న॑స్మాక॒మాయుః॑ ప్ర తి॒రేహ దే॑వ ।
 తన్నో॑ మి॒త్రో వ॒రుణో॑ మామహ॒న్తా-మది॑త్తిః సి॒న్ధుః పృ॒థివీ॑ ఉ॒త ద్యౌః॑ ॥ 16 [32]

॥ ఇతి ప్రథమోఽష్టకే షష్ఠోఽధ్యాయః ॥

॥ ప్రథమాష్టకే సూక్తసంఖ్యా 121 ఋచః 1370 ॥

॥ షష్ఠాధ్యాయే వర్గాః 32 సూక్తాని 14 ఋచః 163 ॥

